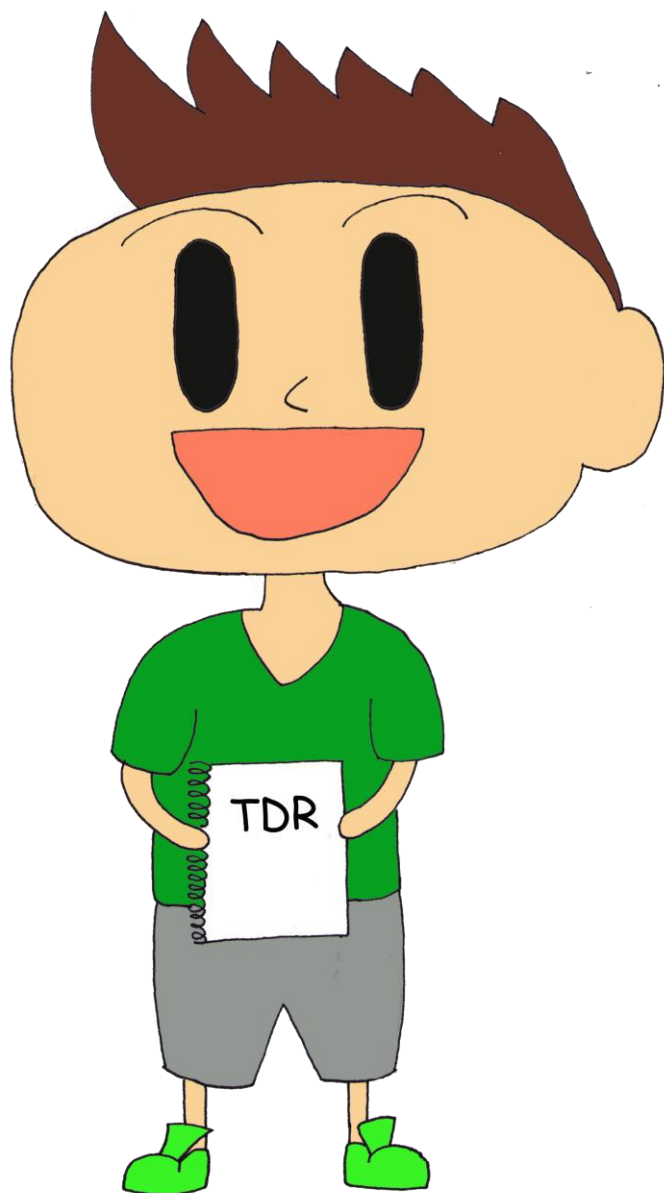

El meu còmic i Astèrix

ÍNDEX

1. Introducció.
2. Objectius i metodologia.
3. Visió general sobre el còmic.
  - 3.1. Els orígens del còmic.
  - 3.2. Els diferents tipus de còmic.
4. Astèrix el gal.
  - 4.1. Informació sobre els autors.
  - 4.2. Context històric.
  - 4.3. Els personatges d'Astèrix.
    - 4.3.1. Personatges extrets de la realitat.
    - 4.3.2. Personatges principals.
  - 4.4. Àlbums del còmic.
5. Traduccions que s'han fet d'aquest còmic.
6. Astèrix i el cinema.
  - 6.1. Filmografia.
7. Videojocs sobre Astèrix.
8. Parc temàtic.
9. Se'n va Uderzo mor una era del còmic (comentari de la notícia)
10. Entrevista a Francisco Ibañez
11. Elaboració del meu còmic.
  - 11.1. Procés d'elaboració.
  - 11.2. Personatges.
  - 11.3. Tires còmiques.
12. Conclusions.
13. Bibliografia.
14. Annexos.

1.Introducció

A quart de l'ESO ens van començar a escalfar el cap amb el tema del treball de recerca, jo no li donava gaire importància ja que pensava encara me queda fins l'any que be per decidir el tema del treball avui ja l'estic fent. Després de pensar i repensar vaig decidir inicialment fer un estudi de la caricaturització dels romans en el còmic d'Astèrix. Però m'he adonat de que aquest treball no tenia cap sortida i l'he canviat, en el treball he escollit el tema del còmic, centrant-me en Astèrix, i com a part pràctica elaborar unes tires còmiques. El per què d'escollir aquest tema és ,ja que soc un aficionat des de ben petit als còmics i en especial als d'Astèrix són els que més m'agraden ,vaig pensar “per què no fer el treball sobre ell”, i em vaig decidir a fer-lo sobre Astèrix.

2.Objectius i metodologia

Amb aquest treball el que pretenc és aprofundir en la història d'Astèrix i fe una visió general sobre el còmic, i com a treball de camp elabora unes tires còmiques i aprendre a pintar-les amb el photoshop.

Per fer el treball primer vaig començar per buscar en totes les biblioteques un llibre que parles sobre la historia del còmic, que en cap de les biblioteques en vaig trobar un , excepte a la biblioteca del institut que vaig trobar un llibre , però que només era sobre la història del còmic a Espanya i no em va servir de gaire res, i va ser al fi quan a l'estiu vaig marxar de viatge allà tenia que seguir fent treball de recerca , així que se'm va passar pel ca anar a la biblioteca de Guadix un poble de Granada amb poques esperances de trobar un llibre allà ,doncs em vaig quedar parat al trobar-ne un , que gràcies a ell he pogut redactar un història estructura sobre el còmic. Qui m'ho diria a mi que en tot Girona no hi hagués un llibre d'història del còmic i quan anés de vacances el trobaria.

La segona part va ser redactar la part del treball d'Astèrix que l'he anat fent gràcies als còmics que tinc i sobre tot gràcies a la pàgina oficial d'Astèrix on proporciona molta informació

Amés a més vaig redactar una possible entrevista que vaig decidir enviar una a Albert Uderzo un dels creadors dels còmics d'Astèrix i l'altre a Francisco Ibañez , l'autor català dels còmics de Mortadelo i Filemón, cap dels dos tenia gaires esperances de que em contestessin , però va ser cap a finals d'agost obrint el correu que em vaig trobar l'entrevista de Francisco Ibañez resposta en un correu electrònic , va ser una de les alegries veure que un autor tan gran com ell volgués contestar una entrevista un simple adolescent com altre qualsevol, això em va demostrar que no tots són iguals. Per últim el còmic el vaig començar els esbossos cap al final d'agost i he pintat a principis d'octubre, per fer-los vaig tenir que pensar-ho bastant ja que no tenia gaires idees de que podia fer , però al final em vaig decidir per fer uns personatges basats en 4 amics meus ,però no seria un còmic típic sinó que serien unes definicions en forma de tira còmics de com són ells , per això trobo que el meu còmic té alguna cosa especial.

3.1 L'ORIGEN DE LA HISTORIETA O CÒMIC

Per començar, cal dir que s'anomena còmic o historieta una sèrie d'imatges que constitueixen un relat. Tot i que els antecedents de la historieta els trobem a les pintures rupestres de les coves de la prehistòria i que el còmic s'ha anat desenvolupant al llarg del temps, hem de buscar l'origen de la historieta en el creuament entre la il·lustració i la caricatura política dels segles XVIII i XIX. Però no serà fins en ple segle XIX, adquirides ja unes mínimes bases formals (narració en imatges d'una història) i amb el recolzament d'una infraestructura tècnica com la de les arts gràfiques (creixerà l'oferta de les premses diàries i les revistes), que es publicaran els treballs dels autèntics precursors del còmic: el suís Roland Töpffer (1799-1846) que crea els seus personatges *Monsieur Pencil*, *Docteur Festus*, *Monsieur Cryptogame*, etc.; l'alemany Wilhem Busch (1832-1908) que dona vida a molts altres personatges, com ara *Max und Moritz* (1865) i el francès Christophe (1856-1945), que a partir de 1889 va crear la *Famille Fenouillard*, *Le Savant Cosinus*, *Le Sapeur Camember*, etc. Tots ells són considerats per Roberto Giammanco ¹ com els tres mestres del gènere, «perquè han portat a la seva màxima perfecció els dos elements bàsics de la historieta moderna: el muntatge i l'heroi». Cronològicament, és Töpffer el primer autor europeu les historietes del qual es poden considerar ja veritables còmics, encara que siguin primitives. Però hem de destacar que és Töpffer qui anuncia el 1837, a la seva *Annonce de l'histoire de M. Jabot*, la idea base del còmic, en escriure que “cada dibuix dels que componen aquesta obra va acompanyat d'una o dos línies de text”. Els dibuixos, sense text, tenen un significat fosc; el text sense els dibuixos, no significa res.

Aquesta és una de les primeres historietes de Wilhem Busch, *Max i Moritz*, que explica una sèrie d'entremaliadures de dos nois; en aquest fragment, posen pólvora a la pipa del seu professor.

El treball d'aquests dibuixants, publicat en revistes satíriques infantils i en llibres, presenta aportacions tan decisives per al còmic com l'absència de temps morts entre vinyetes (el·lipsis), el recurs de plans que alternen els punts de vista d'una mateixa escena, cosa que agilita la lectura de la historieta, i la continuïtat de les aventures d'un mateix personatge en històries més llargues. Paral·lelament a l'activitat dels autors citats, l'Anglaterra de finals del segle passat serà l'escenari on, com a resultat de la

¹ VEINTE AÑOS DE CÓMIC Aula de Literatura Vicens Vives

creixent alfabetització i el naixement de la classe mitjana, es publicaran les primeres revistes de còmics, amb unes vendes que superaran el mig milió d'exemplars per número. Aquests precedents són la base sobre la qual es recolzaran els elements bàsics que donaran lloc al posterior desenvolupament de la indústria dels còmics.

PERIODISME I HISTORIETA: LES TIRES DE PREMSA

El procés d'industrialització de la historieta i, per tant, l'evolució de la seva forma i continguts, ha estat condicionat per les característiques dels seus suports de publicació. Les tres formes bàsiques d'edició dels còmics han estat la premsa diària, el còmic-books i les revistes periòdiques i àlbums. La premsa diària nord-americana és el primer mitjà que va acollir de forma continuada la publicació de còmics (tires durant la setmana i pàgines senceres els diumenges), fet que va comportar la configuració dels seus pressupostos creatius i comercials. A les pàgines del diari *New York World* va aparèixer, en opinió d'alguns historiadors del mitjà, el primer personatge dels còmics, *Yellow Kid*, creat per Richard F. Outcald al 1896. Les característiques més destacades de la tècnica d'aquest autor són la incorporació dels fumets per introduir els diàlegs, característica desenvolupada pels caricaturistes polítics britànics del segle XVIII, la utilització d'una seqüència d'imatges consecutives per articular un relat i la permanència d'almenys un personatge estable al llarg de la sèrie.

En els últims anys del segle XIX els creadors de còmics eren professionals procedents de les revistes humorístiques i satíriques, cosa que explica la seva preferència per aquest gènere. No obstant això, ja des de principis del segle XX, van ser les historietes amb elements fantàstics, onírics i fins i tot poètics, les que van permetre als seus autors una major llibertat creativa. A principis del segle XX, la creixent importància dels còmics i la seva capacitat per connectar amb tot tipus de públic, va afavorir el naixement dels sindicats o agències de distribució d'historietes. Creats inicialment per vendre tires de premsa publicades en els diaris nord-americans en tot el món, els sindicats van provocar, com assenyala Romá Gubern², «una estandardització dels materials i això va produir una certa homogeneïtat de cara al mercat internacional i va eliminar els aspectes crítics o agressius que poguessin allunyar clients en països de costums, religió o principis polítics diferents». A més, el gran control ideològic dels sindicats va imposar una forma de censura que exclouïa dels còmics l'erotisme, la violència i la problemàtica racial i religiosa. Malgrat això, convé destacar la vitalitat creativa d'autors com Bud Fisher, George Mc Manus, George Herriman, Winsor McCay o Cliff Sterret.

Els anys 30 constitueixen «l'edat d'or» de les tires de premsa nord-americanes. És una etapa caracteritzada per la introducció del dibuix acadèmic, més realista, així com per la incorporació de llargues sagues protagonitzades per un o diversos personatges fixos, i la introducció d'enquadraments popularitzats pel cinema, com el primer pla. Aquesta revitalització coincideix tant amb una etapa històrica que cerca la renovació social i econòmica després de la famosa crisi de 1929 als Estats Units, com amb la implantació del cinema sonor.

És el moment dels grans clàssics del còmic de premsa: *Dick Tracy* (1931), *Tery y los piratas* (1934), *Hombre Emmascarado* (1934). Sèries creades per guionistes que

---

² VEINTE AÑOS DE CÓMIC Aula de Literatura Vicens Vives

acabarien per convertir-se en un important punt de referència per a les generacions posteriors, com Lee Falk, Hal Foster, o Chester Gould.

Però la major virtut de les tires de premsa nord-americanes rau en la vitalitat dels seus còmics humorístics. A partir dels anys 50 s'estabilitza un corrent que amaga una crítica social i política darrere de l'humor i la ironia, i que està dirigida a un lector més cultivat. *Carlitos* (1950), de Charles Schulz, per exemple. Aquesta tragicòmica sàtira de la nostra societat servida per nens que parlen i actuen com adults es va convertir en la sèrie bandera d'aquesta línia. Altres autors que aporten noves idees a aquest corrent són Jules Feifer, que satiritza amb un llenguatge popular i directe els traumes psicològics de l'esser humà, o Gary Trudeau, creador de *Doonesbury* (1970), que introdueix de forma explícita paraulotes i al·lusions a les drogues i al sexe en una tira diària. La força dels sindicats nord-americans unida al factor econòmic (ja que per qualsevol país resulta molt més barat comprar deu tires procedents dels Estats Units que adquirir-ne una de producció pròpia) han limitat la producció de tires en altres països. Malgrat que algunes series han obtingut una resposta comercial important fora de les seves fronteres: és el cas de *Andy Capp* (1957), del britànic Reg Smythe, l'única tira del món occidental publicada al diari soviètic *Izvestia* molts anys abans de la caiguda del mur de Berlín, i de *Mafalda* (1964), de l'argentí Quino, un altre dels grans clàssics de la tira humorística, i *Sturmtuppen* (1968), una grotesca sàtira de l'exèrcit nazi i de la guerra en general, creada per l'italià Bonvi.

LA MAJORIA D'EDAT DE LA HISTORIETA: EL CÒMIC-BOOK

Fins ben entrats els anys 30, la premsa era l'únic suport per a la publicació d'histories als EUA. Però la pròpia evolució del mitjà i la necessitat de trobar noves fórmules de difusió van convergir en una nova proposta comercial: el còmic-book, un invent *nord-americà* pels quatre cantons.

El còmic-book va començar essent una publicació periòdica de petit format que incloïa una o diverses historietes completes protagonitzades per personatges fixos. El còmic-

book s'editava amb un paper de baixa qualitat, amb colors cridaners i una impressió bastant deficient. Com a contrapartida, no estava subjecte a la censura prèvia i tenia una enorme llibertat creativa pel fet de ser publicat per empreses independents dels grans interessos polítics i econòmics de la premsa diària i no estar sotmès

Aquestes portades corresponen a la primera època daurada del còmic-book: totes dues corresponen al número 1 de *Superman* (1938) i *Batman* (1939)

al control dels sindicats .Per altra banda, el desenvolupament d'una història més o menys llarga en format full va permetre experimentar amb un nou sistema narratiu, que no tenia per què cenyir-se al reduït espai d'una tira horitzontal .El primer dels tres grans períodes del còmic-book s'inicia al 1938 amb la publicació per part de D.C.Comics

d'*Action Comics*, d'on naixerà el primer gran mite del còmic-book: *Superman*. Aquest personatge, creat al 1938 per Jerry Siegel i Joe Shuster, va inaugurar la moda dels herois disfressats posseïdors de poders extraordinaris i dotats d'una doble personalitat. L'èxit d'aquest ésser procedent del planeta Krypton es demostra tant pels seus imitadors, com per les seves vendes: 1.400.000 exemplars al de pocs anys del seu naixement.

Seguint l'estela de *Superman*, arriba al 1939 *Batman*, creat per Bob Kane i Bill Finger, un altre lluitador contra el crim que es pren la justícia per la seva mà, però que, a diferència del primer, no posseeix més poders que els que li atorgà la seva formidable condició física. Altres personatges populars d'aquest gran període del còmic-book són *Cápitan Marvel* (1941,C.C.Beck) o *The Spirit* (1940, Will Eisner). Aquest últim, creat per un suplement dominical de la premsa en forma de còmic-book, pren les característiques bàsiques del superheroi (defensor de la llei i doble personalitat) però aporta un sentit de l'humor molt peculiar i la seva adscripció plena al gènere negre queda ressaltada per l'excel·lent dibuix d'Eisner, considerat un dels mestres del còmic.

Aquesta tira correspon a la sèrie *The Spirit* (1940) de Will Eisner, que experimenta amb el còmic introduint el lector en la història, la qual va seguint des dels ulls del protagonista.

CRISI I RESURRECCIÓ DEL CÒMIC-BOOK

Al 1950 l'editorial Entertaining Comics(E.C.) va llançar al mercat una nova sèrie de còmic-books. Es tractava de publicacions que incloïen el gènere bèl·lic, el terror i la ciència-ficció, i la novetat consistia en presentar històries curtes i completes, algunes de les quals no escatimaven la crítica social ni la violència. Llavors van sorgir dos grups institucionalitzats que van imposar una forma de censura desconeguda fins aleshores. El grup més important va ser el *Comic Magazine Assn. of America*, creat al 1953, la funció bàsica del qual era la creació d'un *Comics Code* on es recollien dotze normes que, de fet, instauraven la censura. A excepció de *Mad*, un còmic-book satíric que es va transformar en una revista periòdica per evitar la censura, la resta de publicacions i edicions de la EC. i d'editorials van acabar per desaparèixer del mercat en no portar el segell dels *Comics Code* a la seva portada, fet que impedia la seva comercialització en els quioscos i altres centres de venda. El segon moment viscut pel còmic-book als Estats Units arriba a principis dels seixanta. Marvel Comics Group revolucionaria el món del còmic-book en crear un univers dotat de superherois, supermesquins, mutants i éssers alienígenes que s'interrelacionaven amb sorprenent coherència. Però possiblement el

gran encert d'aquest guionista va ser la condició humana dels seus herois: els protagonistes eren éssers irascibles, batussers, imperfectes, psicològicament aclaparats per la seva condició de superhombres. Així en els anys seixanta i setanta, naixerien alguns superherois considerats ja clàssics, com ara *Els 4 fantàstics*, *Spiderman*, *La massa* o *Conan*, obres de Marvel, o un renovat Batman per part de D.C.

No convé oblidar, però, que les grans editorials, liderades per Marvel i D.C, seguien ostentant els drets de propietat dels personatges i es limitaven a pagar un preu per pàgina als dibuixants i guionistes. D'altra banda, i amb al finalitat de mantenir un alt nivell de producció, els autors s'alternaven constantment en les diverses col·leccions, i això generava una profunda divisió de treball. Tot i això, a finals dels anys setanta fan la seva aparició petites empreses que permeten a alguns autors, cansats de dibuixar el mateix tipus de personatges, renunciar al seu treball en sèrie i concentrar-se en la seva pròpia obra. És el moment de les editorials independents tant per funcionar al marge de les grans empreses com per respectar els drets d'autor dels creadors i renunciar al *Comics Code*.

A principis dels anys vuitanta, l'establiment d'un nou mercat per al còmic-book és ja una realitat. Als punts de venda clàssics (botigues, grans magatzems, quioscos), es sumen les llibreries especialitzades, que són les que majoritàriament absorbeixen les publicacions independents. La força d'aquestes petites editorials arrossega les dues grans empreses del mitjà, D.C i Marvel, i alguns dels seus títols aconseguen tiratges de fins a quatre milions d'exemplars. Totes dues acaben per crear noves línies de còmic-books obertes a l'experimentació i respectuoses amb la propietat intel·lectual de l'obra. Al mateix temps, neixen noves sèries d'alt nivell creatiu (*Watchmen*, *Elektra Assassin*, *Sandman*), tant per la renovació de continguts com per l'experimentació gràfica. En aquest sentit destaquen autors com Alan Moore, Frank Miller, Bill Sienkiewicz, Dave Gibbons o Neil Gaiman, entre d'altres.

ELCOMIX-BOOK

En un període en què el còmic-book està encara en mans d'un reduït grup de grans editorials (1967-1975), el *comix underground* suposa una forma alternativa de comunicació.

Aquestes dues vinyetes corresponen al còmic *Watchmen*, creat per Allan Moore: aquest còmic va ser una important revelació perquè explica la caiguda dels superherois com a ídols de la societat.

És l'època en què la guerra del Vietnam, les desigualtats racials i socials, una forma d'entendre la vida traduïda en el famós *American way of life*, són rebutjats per una oferta contracultural jove, idealista, obertament oposada als valors establerts. Sorgeix el moviment *hippy*, s'estén el consum de drogues i la sexualitat lliure, ideals que reflecteix el comix-book.

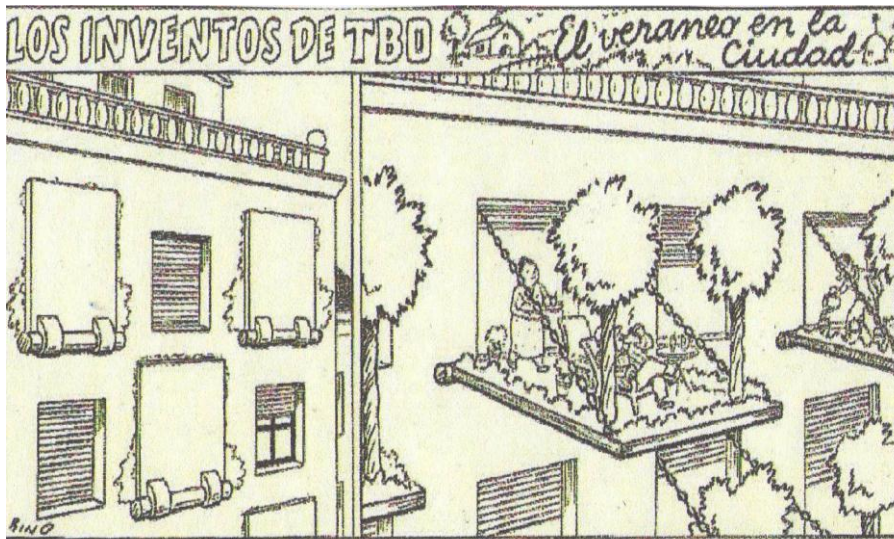
L'escassetat de les seves tirades i una impressió en

blanc i negre són les principals característiques tècniques d'aquesta forma d'edició. D'altra banda, l'estil dels dibuixos dels comix-books respon a una intencionalitat crítica i desafiant, definit per una estètica que podríem anomenar "lletja". Les històries retraten les constants de la contracultura de l'època: sexe, crítica del sistema capitalista, drogues, música rock, paròdia dels mites socials i polítics del moment, humor ferotge i qüestionant l'autoritat establerta. Entre els autors més importants d'aquesta tendència figuren els noms de Robert Crumb, creador de personatges tan populars com *Mr. Natural* (1967) o *Fritz, the Cat* (1968), Gilbert Shelton, Skip Williamson, S. Clay Wilson i Trina Robbins.

LES REVISTES ESPECIALITZADES, UN INVENT EUROPEU

Europa és el bressol de la revista especialitzada en la publicació de còmics, una fórmula editorial que renovarà per complet la historieta, reforçant el nivell industrial i creatiu del mercat europeu.

Les característiques tècniques de les publicacions periòdiques de còmics s'han modificat al llarg de quasi cent anys d'existència. Inicialment, el seu format i contingut no era més que una continuació lògica de les publicacions còmiques i satíriques europees de finals del segle passat: mida tabloide, poques pàgines i impressió en blanc i negre. Però el concepte de revista de còmics començaria molt aviat a imposar les seves pròpies lleis. Considerades com un producte popular de venda exclusiva en quioscos, les revistes es van especialitzar en la publicació de còmics dirigits a un públic infantil i juvenil. La presència d'histories curtes i completes es va alternar amb les més extenses, publicades per entregues. En les seves pàgines van néixer personatges tan populars com *Tintín*, *Astèrix*, *La família Ulisses* o *Mortadelo i Filemón*. La primera etapa de les revistes de còmics a Europa es caracteritza per l'aparició d'una sèrie de títols molt populars, publicats bàsicament a Itàlia, Espanya, Bèlgica i França. A Espanya, la revista més popular va ser *TBO*, editada a Barcelona a partir de 1917. Amb aquesta publicació ens trobem davant d'un cas excepcional perquè es tracta d'una publicació, el títol de la qual ha donat nom al còmic a Espanya i a tot un gènere. Les

característiques que millor defineixen aquesta revista són la seva longevitat, la publicació continuada i quasi exclusiva d'autors espanyols (Opisso, Benejam, Coll),

Una de les sèries més populars de TBO va ser «Los grandes inventos de TBO», creada als anys vint. Aquest dibuix correspon a la primera època de la sèrie i és obra de Rino.

el seu humor blanc i innocent servit per estils caricaturescos i senzills, i la brevetat de les seves històries (una tira, mitja pàgina o una pàgina com a màxim).

Al contrari que a *TBO*, una iniciativa privada de caràcter laic, la publicació que va presentar el mític *Tintín*, creat per Hergé al 1929, s'integra en una tradició editorial religiosa que va influir poderosament en el mercat de la historieta europea de la primera meitat del segle passat. El senzill grafisme d'Hergé, que barreja l'estil realista amb el caricaturesc, és la base de la línia clara o l'escola francobelga, la influència de la qual arriba fins als nostres dies. La seva obsessió per la documentació d'ambients, la claredat narrativa de les històries i la seva extensió (62 pàgines) van influir en el treball d'una llarga sèrie d'autors que van coincidir en la revista *Tintín*, publicada a partir de 1946.

Però alguns anys abans, al 1938, havia nascut les historietes del belga Spirou, els còmics del qual mostraven un humor més directe i espontani, fet que va suposar un canvi positiu en la línia de l'humor i l'aventura. Spirou va potenciar la creació autòctona, fruit de la qual van sorgir personatges tan populars com *Lucky Luke* (1+47, Morris) o *Els Barrufets*.

EL CÒMIC D'AVENTURES I D'HUMOR EN L'ESPANYA DE FRANCO

En la Itàlia dels anys quaranta va néixer una nova forma de publicar còmics paral·lela a la revista i propera al còmic-book : “el cuadernillo de aventuras”. Per raons purament

El Capitán Trueno (1956) va arribar als anys seixanta a xifres de venda properes als dos-cents mil exemplars setmanals; aquest personatge va ser creat per Víctor Mora i Ambrós, va tenir gran popularitat entre els joves de diferents generacions i se'n van fer diverses reedicions.

“el cuadernillo de aventuras” va suposar un fulminant èxit de la historieta en el nostre país, des dels anys quaranta fins als seixanta, amb tirades que van arribar als centenars de milers d'exemplars, i el naixement de personatges ja clàssics com *Roberto Alcázar* i *Pedrín* (Eduardo Vaño, 1940), *El Guerrero del Antifaz* (Manuel Gago, 1944), o *El Capitán Trueno* (Víctor Mora i Ambrós, 1956).

Paral·lelament a la destacada popularitat de “los cuadernillos”, les revistes periòdiques espanyoles, que finalment van obtenir una llei que regulava la seva periodicitat per part de la Direcció General de Premsa de 1951, concentraven els seus esforços en la

comercials (es sondejava el mercat amb la publicació d'un sol número d'un personatge, la continuïtat del qual depenia de les seves vendes), els editors italians van publicar una sèrie de quadernets en format horitzontal, amb aventures realistes que imitaven el model nord-americà.

Espanya, que després de la Guerra Cívica estava patint una forta censura tant política com religiosa, va adoptar aquesta tècnica d'edició i va afavorir tant l'evasió dels seus lectors com la formació de destacats dibuixants realistes. La fórmula del “cuadernillo de

historieta humorística d'estil caricaturesc. En aquesta línia es situen les revistes de l'editorial Bruguera –*Pulgarcito* (1947), *DDT* (1951), *Tio-Vivo* (1955)-, on es formaran grans dibuixants d'histories com Cifré, Escobar, Vázquez, Francisco Ibañez o Alfons Figueras, autors d'un humor renovat i més crític.

PILOTE, UN NOU CONCEPTE DE REVISTA

França, per la seva part, estava patint una crisi de publicacions de còmics després de la II Guerra Mundial. La renovació va arribar amb el naixement de *Pilote* al 1959, una

publicació el contingut de la qual va suposar un canvi radical en la concepció d'una revista de còmics, i al mateix temps anticipava l'interès per la historieta com a mitjà de comunicació destinat també als adults. A més de la mida tabloide usual, *Pilote* va afegir un nombre més gran de pàgines, una presència important de personatges -entre els quals destaquen *Astèrix* de Goscinny i Uderzo o *Blueberry* de Charlier i Jean Giraud-, les aventures dels quals continuaven cada mes, i la presència d'articles signats per figures de la ràdio i la televisió. *Pilote* es presentava com una publicació destinada al públic infantil i juvenil, realitzada exclusivament per creadors franobelgues i destinada als gustos d'un lector europeu.

Exemplar de la revista *Pilote* de l'any 2000 en el qual es veu René Goscinny i Albert Uderzo lluitant a sobre dels seus personatges Astèrix i Obélix.

LA MADURESA DE LA HISTORIETA

La recent evolució de les publicacions periòdiques de còmic, un fenomen exclusiu del mercat franobelga, unida a l'impuls de la indústria europea del còmic, han propiciat l'aparició d'estils gràfics i formes narratives renovadores. Al mateix temps, l'interès teòric pels mitjans de comunicació va arribar als anys seixanta a la historieta, que va gaudir així de la consideració intel·lectual que no tenia.

Després de la primera experiència en la revista francesa *V Magazine*, que va publicar a partir de 1962 historietes d'autors que marquen les distàncies amb l'estètica i els continguts del còmic tradicional, el moment àlgid d'aquesta tendència es va produir al 1964 amb l'aparició dels elegants àlbums publicats per l'editor parisenc Eric Losfeld. Títols com *Barbarella* (Jean-Claude Forest, *Les aventures de Jodelle*) presentaven un grafisme influït per l'escola pictòrica del pop-art i per la reinterpretació dels canons

clàssics de l'estil realista. A més de la renovació de continguts, marcada per la llibertat en el tractament del sexe i la violència i complementada per un cert enfocament polític dels gèneres, el treball d'aquests autors trencava l'esquema tradicional de tres tires per pàgina. Paral·lelament a l'experiència francesa, Itàlia també va cultivar l'interès pels còmics per adults. En aquest sentit destaca el treball de Guido Crepax, creador de *Valentina* (1965), una historieta nascuda a la revista *Linus* (1965), on es barregen la interpretació dels somnis amb un erotisme morbós però distant. Itàlia és també el bressol d'un altre gran personatge d'histories que va marcar decisivament el futur del còmic per adults: *Corto Maltés*. Neix al 1967 a la revista italiana *Sgto. Kirk*, les referències literàries i els dens continguts de les seves històries són fruit de la intensa experiència del seu creador, Hugo Pratt, en el còmic d'aventures.

EL PAPER DECISIU DE PILOTE

A finals dels anys seixanta, després de la desaparició de *V Magazine* i el tancament de la col·lecció d'àlbums de còmics d'Eric Losfeld per problemes amb la censura, *Pilote* es va convertir en l'única publicació capaç d'acollir històries per adults. Els seus col·laboradors, plens de l'esperit revolucionari del maig del 68, van pressionar l'equip directiu d'aquesta revista per renovar el seus continguts. Així va ser com des de 1968 i fins a principis dels setanta, el contingut de *Pilote* es va dividir en dues parts ben diferenciades: la primera, destinada a glosar en forma crítica i paròdica la política del moment, com acudits, textos i històries curtes; la segona, ocupada per les sèries clàssiques que continuaven setmana rere setmana, amb la creixent incorporació d'autors que va elevar el nivell de qualitat. En un o altre cas, la tendència inicial del còmic per adults de valorar tant la figura del guionista com la del dibuixant madura en les pàgines de la revista *Pilote*.

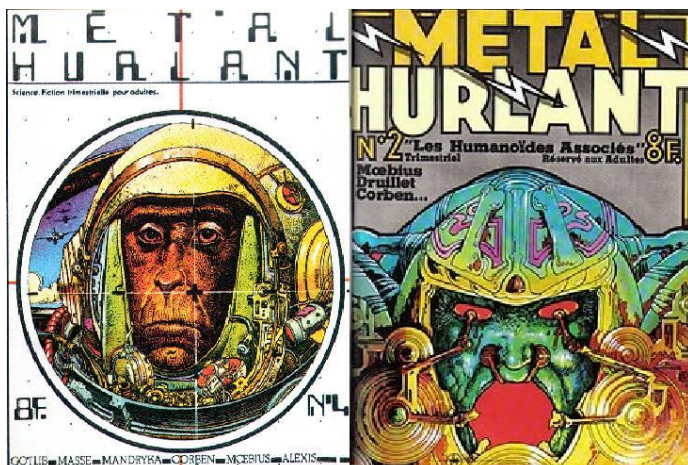
El treball d'humoristes com Goscinny, Lob Gotib i Reiser en la secció d'actualitat de la revista *Pilote* va assentar les bases d'una història càustica, divertida i crítica amb tots els estaments de la societat. El representant més destacat d'aquesta tendència és Gerard Lauzier (1932), veritable mestre de la crítica quotidiana que amb el seu estil senzill i directe atacava la incoherència humana en obres com *Coses de la vida* (1974). La continuïtat de les sèries clàssiques d'estil realista va afavorir la presència a *Pilote* de guionistes i dibuixants que buscaven un tractament més profund de la psicologia dels personatges, immersos en ocasions en un context polític molt divertit, sense renunciar a l'aventura, la fantasia i fins i tot l'humor surrealista. És el cas de Forest, Druillet i Pierre Christin.

FRANÇA AMPLIA L'OFERTA DE REVISTES PERIÒDIQUES

Pilote és el motor que va posar en marxa una dinàmica que en els anys setanta va multiplicar l'oferta de revistes per adults a França i Bèlgica. Títols com *L'Echo des Savanes* (1972), *Circus* (1974), *Metal Hurlant* (1975) o *Asuivre* (1978) presentaven obres d'autors que assumien les aportacions estètiques i narratives ja indicades, provocant una intensa revisió de gèneres com l'humor (Wolinski i Alexis), la fantasia (Moebius i Druillet) i l'aventura, i dotant les seves històries d'una profunditat social i política inèdita fins aleshores.

Entre aquest autors destaquen, per la seva aportació a la renovació de l'humor i l'aventura,

Frank Margerin (1952), amb una obra de grafisme senzill dotada d'un sentit de l'humor

Portades dels primers números de *Metal Hurlant* (1975), una revista que va popularitzar una historieta avantguardista i que va renovar gèneres com el fantàstic, l'humor i l'aventura.

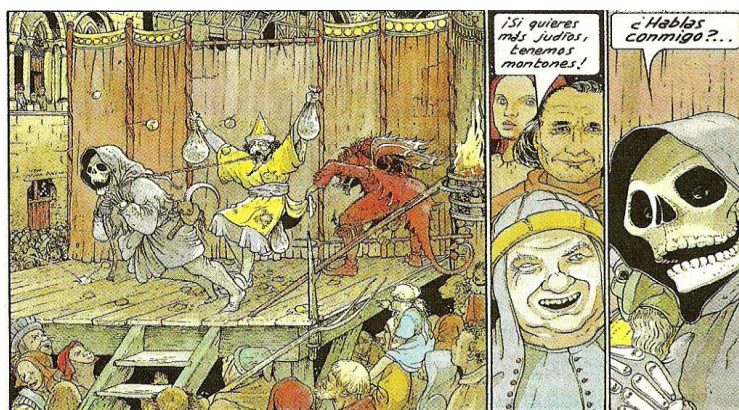
poc convencional i quotidià, o Yves Chaland (1957-1990), un creador amb un grafisme net i sintètic, que va renovar la línia clara d'Hergé, i que ha iniciat una nova escola gràfica en la historieta contemporània. Amb la finalitat de controlar les seves obres i regularitzar la seva publicació en revistes i àlbums, el col·lectiu de creadors francobelgues va ser el primer en el món que va fer valer la seva força per aconseguir el que se'ls havia negat anteriorment: un preu digne per cada pàgina publicada en revistes, el control dels drets d'autor que aquestes

reportaven per la seva publicació en àlbums i en països estrangers, la devolució d'originals i la seva condició de periodistes com a col·laboradors habituals de premsa especialitzada.

L'exemple francobelga va començar a servir per altres països com Itàlia, que en els anys setanta va presentar un notable creixement tant de revistes com d'àlbums per adults. Publicacions com *Alter Linus* (1975) o *Alter Alter* (1977) van absorbir el treball de creadors d'histories italianes decididament abocats al còmic per adults, com Buzzelli, Toppi o Dino Batagia, i d'autors argentins l'obra dels quals no era viable en el mercat del seu propi país, com Alberto Breccia, José Muñoz i Carlos Sampayo.

LA SITUACIÓ POLÍTICA I EDITORIAL A L'ESPANYA DELS SETANTA

La censura imposada pel govern franquista va retardar considerablement la implantació del còmic per adults a Espanya. Publicacions com *Delta 99* (1968), *Trinca* (1970) o *Dràcula* (1971) no van gaudir del favor del públic encara immadur per assumir propostes més o menys renovadores, encara que van permetre desenvolupar una certa llibertat creativa en el treball d'autors

François Bourgeon és un autor que dona prioritat a la seva obra, al rigor en la documentació i al gust per la fidel reproducció dels ambients. Aquesta vinyeta pertany a *El último canto de los Malatarre* (1987), tercer volum.

joves com Carlos Giménez, Ventura i Nieto, Josep Maria Beá, Esteban Maroto o Enric Sió.

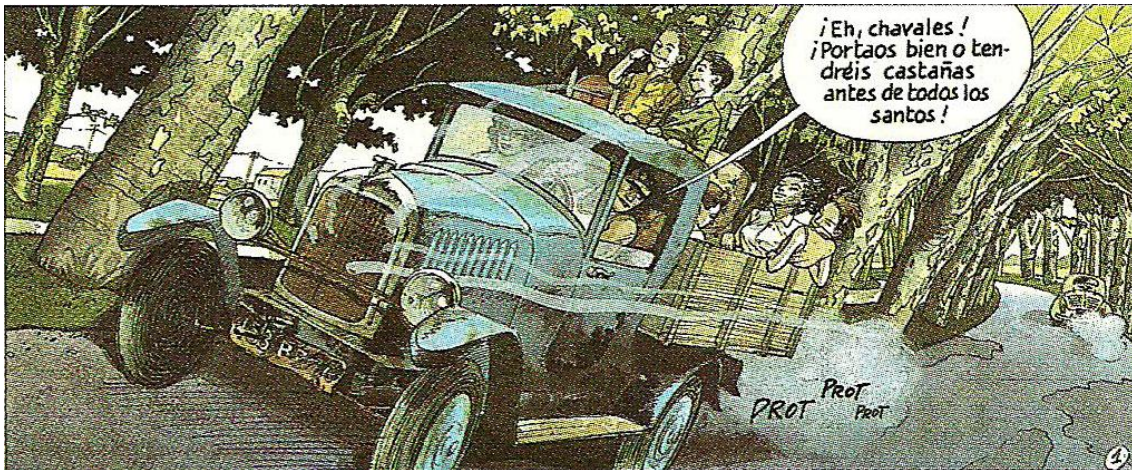
L'escassetat de publicacions va provocar que entre finals dels setanta i mitjans dels setanta, alguns autors emigressin físicament o artísticament cap a Europa i els Estats Units, amb resultats artístics desiguals, segons el mercat pel qual treballaven. La gran majoria de dibuixants van concentrar els seus esforços en el còmic de consum, realitzat per encàrrec per agències espanyoles que exercien d'intermediàries entre Europa i els Estats Units.

Cal destacar el paper important d'algunes de les publicacions satíriques com *Mata Ratos*, *Barrabá*, *Por favor*, *Muchas Gracias*, *El Papis* o *El Jueves*, que es van desenvolupar al nostre país entre 1968 i 1978, i van desafiar obertament la censura, amb les consegüents amenaces telefòniques i segrestos. Aquestes publicacions van reflectir la inquietud d'una societat que demanava la fi de la dictadura i la instauració de la democràcia. Humoristes i creadors d'histories com Alfonso López, Perich, Romeu, Tom, Forges, Oscar, Iván, José Luis Martín, van contribuir a la ruptura dels antics tabús socials i sexuals amb els seus acudits i histories, a més de popularitzar amb el seu treball el llenguatge del carrer.

ELS ALTS I BAIXOS DEL CÒMIC PER A ADULTS A FRANÇA I BÈLGICA

El decenni dels vuitanta va marcar el punt àlgid i la posterior involució del mercat de revistes de còmics per adults. Aquest fenomen es va produir inicialment a França i Bèlgica, que continuaven essent líders en aquest camp, per estendre's per tota Europa. La considerable oferta de revistes i àlbums del mercat francobelga amplia les possibilitats de publicar per a molts guionistes i dibuixants. Alguns d'ells confirmen amb el seu treball els valors que apuntaven en la dècada anterior, com Christin, Ted Benoit, Régis Franc, Mézières o Pétilion, entre altres. A tots aquests s'uneixen les histories del belga Dieter Comè (1942), el treball del qual es caracteritza per la introspecció dels seus llargs relats, salpebrats de misteri, màgia i fantasia, les dels també belgues François Schuiten (1956) i Benoît Peeters (1958), creadors de mons hermètics i utòpics d'arquitectures decimonòniques i fantasmals; François Bourgeon (1945) i el seu estil detallista, que destaca pel seu rigor en la documentació històrica; Hermann (1938), un dibuixant belga de grafisme senzill i estilitzat quasi impressionista, la perfecció de la figura humana i la cura dels ambients d'André Juillard (1948), un autor especialitzat en el còmic històric; les suggerents atmosferes creades pels càlids colors de Lousal (1956), o Max Cabanes (1947), que a partir de 1986 es va concentrar en la realització d'histories curtes que recullen els seus propis records d'infància i adolescència.

Lamentablement, en la segona meitat dels vuitanta la situació es va deteriorar gradualment. Les revistes van tocar el sostre pel que fa a vendes i es van evidenciar els resultats d'un creixement desmesurat. Eren els primers símptomes d'una crisi que arriba fins als nostres dies, un producte de la pròpia dinàmica interna de la indústria francobelga. En potenciar desmesuradament el mercat d'àlbums (més de 700 títols a finals dels vuitanta), el lector prefereix esperar i comprar l'obra recollida en el llibre dels seu autor preferit, abans que gastar més diners adquirint les revistes que es publiquen per entregues.

Max Cabanes destaca per la seva especialitat en representar els ambients, amb els seus colors tènues i l'estil impressionista que caracteritza la seva obra. Aquesta vinyeta pertany a *Rose -Marie* (1989).

La quantiosa oferta de revistes per adults del període anterior queda reduïda a tres títols en els primers anys d'aquesta dècada: *Suivre*, que continua amb la seva tendència de llargs relats, *L'Echo des Savanes*, que redueix gradualment la publicació de còmics en benefici de reportatges sensacionalistes, i *Fluide Glacial*, limitada a l'humor. Les dificultats per la publicació d'obres adultes els continguts dels quals estaran limitats per la mentalitat conservadora dels nous empresaris editorials i la llibertat creativa de les dècades anteriors, serà sacrificada en benefici de productes més clàssics amb una carrera comercial assegurada.

EL BOOM DE LES REVISTES A ITÀLIA

Aquestes són dues vinyetes que pertanyen a l'obra *El viaje de G.Mastorna, llamado de Fernet* (1991), de l'autor Milo Manara, que és l'adaptació al còmic d'un guió cinematogràfic inèdit de Fellini. En aquesta historieta experimenta amb els tons apagats.

La situació dels anys noranta del còmic a Itàlia i Espanya és un reflex de la història recent del còmic a França i Bèlgica. La nova generació del còmic per adults a Itàlia sorgeix a les pàgines

d'algunes de les revistes nascudes en el decenni dels vuitanta, com *Frigidaire* (1980), *Orient Express* (1982) o *Corto Maltese* (1983). Hem de destacar creadors d'histories com Attilio Micheluzzi o Vittorio Giardino, autors que van continuar la direcció marcada pel còmic francobelga, quant a la renovació adulta dels gèneres clàssics. Altres autors com Mattoti, Pazienza, Cadelo van preferir emmarcar la seva visió pessimista de la societat del moment en obres més poètiques i hermètiques o en gèneres com l'humor i la fantasia. Però, juntament a Hugo Pratt, el creador d'histories italià més important d'aquella època és Milo Manara (1945). L'esperit emprenedor dels seus còmics

d'aventures, i la sensualitat del seu erotisme, el van confirmar com una autèntica revelació en el camp de la historieta per adults.

ESPANYA IMITA L'EXEMPLE DE FRANÇA I BÈLGICA

La incidència del *comix underground* en el nostre país, representada en els anys setanta per iniciatives de contingut més social i polític, com la revista *Butifarra* (1975) o personatges marginals i anticonvencionals com Makoki (1977), va cristal·litzar en la creació d'*El Víbora* (1979). Aquesta revista estava especialitzada en la publicació d'histories que, segons l'estudiós Salvador Vázquez de Praga, utilitzaven la violència, el sexe i les drogues no com a fins en si, sinó com a mitjans per reflectir un sector de la realitat. *El Víbora* no va tardar en trobar un públic àvid d'emocions fortes i còmics diferents, amb personatges i autors que són avui dia autèntics clàssics de la nostra historieta. És el cas de Gallardo i Mediavilla, amb les aventures de Makoki i su <<basca>>; Max i el seu estil elegant, amb el qual va retratar els valors anàrquics de Gustavo o la fantasia punk de Peter Pank; Martí i la contundència expressionista del seu dibuix, reflectida en la descarnada sàtira social de Taxista, o Pons i el retrat quotidià de la marginalitat urbana. Les altres dues revistes que juntament amb *El Víbora* es van

Aquesta és una de les historietes del creador espanyol Pere Joan. Aquestes vinyetes pertanyen a *La agenda al despertar* (guió de Juan Bufill).

convertir en el punt de partida de la historieta per adults a Espanya, van ser editades pels màxims responsables de les dues agències de dibuixants més importants dels anys seixanta i setanta: Josep Toutian i Rafel Martínez. Amb la publicació de *1984* (1978) i *Cimoc* (1981), molts dels dibuixants que van treballar en la historieta per encàrrec van poder desenvolupar les seves inquietuds creatives en el còmic per adults. La

formació realista d'aquests creadors d'histories, que en molts casos van ser autors de guió i dibuixos dels seus còmics, va donar pas a obres consistentes de factura clàssica, però continguts més pròxims a la sensibilitat dels adults, amb especial predilecció per la ciència ficció i l'aventura.

Alguns dibuixants que van col·laborar en aquestes revistes van ser Jordi Bernet, Vicente Segrelles, Fernando Fernández, Josep María Beá, Manfred Sommer o Rubén Pellejero. Toutian Editor i Norma Editorial van ser els responsables de *1984* i *Cimoc*, van ampliar l'oferta de revistes amb *Creepy* (1979), *Comix Internacional* (1981) i *Cairo* (1981). *Cairo* va reivindicar la renovació estètica de la línia clara creada per Hergé. Amb un disseny més cuidat que el de les altres revistes, va concentrar la seva atenció en historietes francobelgues clàssiques i modernes integrades en la citada línia clara, i en l'obra de joves autors espanyols com Sento, Daniel Torres, Pere Joan, Montesol, Mique Beltrán, als quals hem de afegir la recuperació d'un clàssic de TBO com Josep Coll.

CRISI DE CREIXEMENT I MERCAT D'ÀLBUMS A ESPANYA

La contínua aparició de noves revistes i l'increment en les vendes de les ja existents, el renovat interès per l'estudi teòric del mitjà i la creació del Saló del Còmic de Barcelona l'any 1981, van afirmar el bon moment de la historieta en el nostre país als anys vuitanta. En aquest context, van aparèixer noves revistes com *Rambla* (1982), *Metropol* i *K.O. Còmics* (1984), on van col·laborar creadors d'historietes tan importants com Luís García, Carlos Giménez, Alfonso Font, Leopoldo Sánchez, José Ortiz o Manfred Sommer, així com iniciatives públiques que donen cabuda a una historieta més experimental i avantguardista, com *Madriz* (1984), amb els treballs de Raúl, LPO, Javier de Juan, Federico del Barrio, OPS o Ana Juan. Aquestes i altres publicacions de menor entitat van dispersar l'interès dels lectors, enfrontats a una oferta que es va mostrar superior a la demanda. Però una nova generació d'autors els primers treballs dels quals van ser publicats per aquestes revistes potenciaria la renovació de continguts i publicacions més estables com *El Víbora*, o les publicades per Toutain Editor i Norma Editorial. Aquests creadors partien d'una estètica realista o humorística per aconseguir un estil més depurat i personal. En una línia més propera a la historieta d'humor i quotidiana, ens trobem amb el treball de Bartolomé Seguí, Jaime Martín, Sempere, Montecarlo o Daspastoras. Pel que fa al còmic en el qual es confon la realitat amb la fantasia destaquen autors com Garcés, Miguelanxo Prado, Pasqual Fery i Antonio Navarro,

Després de la crisi del 1986, arriba un període d'estabilitat: en les revistes espanyoles es va deixar notar l'efecte del creixement del mercat d'àlbums. L'única forma de sobreviure en aquesta situació era la venda dels drets de les obres a d'altres països, com els Estats Units, Itàlia o França. La problemàtica del mercat francobelga es va repetir a Espanya, però més tard. L'any 1993 els lectors de les poques revistes que continuaven publicant-se –*El Víbora*, *Kiss Comi*, *Makoki*, *Cimoc*, *Comix Internacional*– ja van descobrir que, excepte *Makoki*, les obres que més els interessaven es publicarien en àlbum poc després. D'altra banda, alguns autors van començar a dedicar-se al disseny, la il·lustració o la publicitat. Part del públic adult va començar a abandonar la lectura de còmics gradualment, mentre que els petits semblaven preferir el missatge menys subtil i més directe dels còmic-books de superherois nord-americans i els violents còmics japonesos.

El panorama del mercat dels àlbums a Espanya no era gaire agradable, però era més esperançador que el de les revistes. Pel que fa a la historieta per adults, van ser les editorials amb revistes periòdiques les que d'una forma més continuada van publicar una xifra de títols que va anar creixent fins a l'any 1993, fet que va saturar la demanda d'aquest tipus d'edició.

3.2 ELS DIFERENTS TIPUS DE CÒMIC

La historieta o còmic d'aventures

La historieta o còmic d'aventures és un dels gèneres més populars del còmic. El còmic o historieta d'aventures ha estat considerat un macro gènere que en conté d'altres. Alguns l'han contraposat a la historieta còmica, pel fet de ser un tipus d'historieta més seriosa i perquè els dibuixos eren representacions més reals. Per exemple, *Luke, Sheena...*

El còmic d'aventures es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

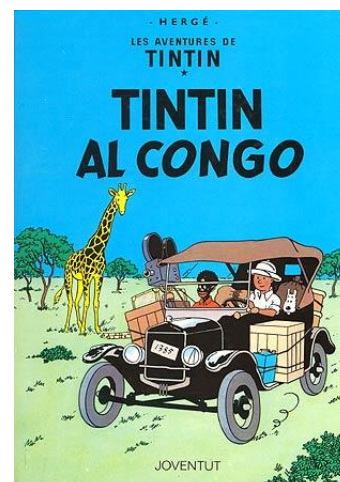
- El protagonista sol ser un aventurer nat, és a dir, no té por d'entrar en els llocs més tenebrosos ni d'enfrontar-se a determinats éssers o animals; en definitiva és el que anomenaríem un aventurer genuí. També hi sol haver una trama amb un o més conflictes en la qual el personatge es veu immers sense voler-ho.
- Els personatges de les historietes d'aventures solen tenir oficis aviadors, científics, esportistes, mariners, metges o periodistes, però no sempre tenen un treball d'aquest tipus, perquè també poden ser grums, com *Spirou* de l'autor francès Rob-Vel.
- Molts dels personatges aparenten ser més joves del que són en realitat. Per exemple, *Tintín* del francès Georges Remi o *Cuto* de Jesús Blasco.
- Intenten aconseguir un tresor, rescatar algú o resoldre misteris.
- Les historietes o còmics d'aventures solen transcórrer en llocs inhòspits o inusuals. Per exemple, deserts, selves,...

Formals:

- Les historietes solen ser llargues.
- Poden presentar un dibuix realista o distorsionat i caricaturesc.

La historieta o còmic bèl·lic

És un dels subgèneres de la historieta històrica, l'origen de la qual ha estat molt influïda per la Segona Guerra Mundial i per l'esperit de la guerra. Arran d'això van aparèixer herois americans com *Capitán América* de Joe Simon i Jack Kirby o *La mujer maravilla* de William Moulton Marston i Sadie Holloway Marston, tots dos al 1941. En aquest gènere, podem destacar *Las hazañas bélicas* de l'espanyol Boixcar (1948). A l'inici del gènere, la majoria de les historietes explicaven guerres, és a dir, històries de soldats. A Espanya també podem destacar el treball d'Antonio

Tintin, un dels còmics d'aventures més coneguts arreu del món.
Tintin al Congo-Georges Remi (1946, color).

Hazañas Bélicas, el còmic de Guillermo Sánchez Boix, és un dels còmics bèl·lics espanyols més coneguts. Número 80.

Hernández Palacios, que en la transició política espanyola de 1979, inicia un projecte amb l'àlbum *Eloy*, on parla dels inicis de la Guerra Civil espanyola, per a la col·lecció d'imatges de la història de l'editorial *Ikusager*.

El còmic d'aventures es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

- La historieta o còmic bèl·lic sol presentar situacions de risc, normalment situades a la guerra.
- Els protagonistes solen ser militars, és a dir, soldats, però també abunden els periodistes.
- Aquestes historietes poden tenir un interès propagandístic o antibèl·licista.

Formals:

- Solen tenir una extensió variable.
- Contenen molta documentació.

La historieta o còmic humorístic

És un dels gèneres del còmic més importants. Els orígens del còmic humorístic els trobem en la revista britànica *Punch* (1841), dirigida als infants, els quals constituïen el nou sector de la revolució social i industrial. Aquesta revista va provocar que el còmic o historieta humorística s'expandís per tot el món i fos imitada en altres països. A Alemanya, va néixer la revista *Fliegende Blätter* (1848), on Wilhem Busch, autor de *Max und Moritz* faria les seves publicacions. També als Estats Units van néixer les revistes *Puck* (1877), *Judge* (1881) i *Life* (1883), les quals van ser camps de proves del còmic de premsa. S'hi varen iniciar autors com Richard Felton Outcault i Frederick Burr Opper. El còmic humorístic es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

- Inclou gags, acudits o bromes, tant visuals com verbals, i centenars de situacions insòlites que provoquen un somriure en el lector. Es genera una situació graciosa, provocada pels gags que s'enllacen al llarg de la història.
- No exigeix tanta preparació com altres gèneres.

Formals:

- Utilització de la tira diària, un format generalment breu.

Exemplar de la revista britànica *Punch* de l'any 1867, la qual representa la sàtira política del moment.

- Ús de l'estil caricaturesc, amb les seves típiques deformacions, encara que també pot utilitzar un estil "realista o quasi realista" .
- Un traç net, sense ombrejat.
- Abundància d'onomatopeies.
- Poques variacions de l'angle visual.

La historieta o còmic costumista

La historieta o còmic costumista s'ha anat barrejant, al llarg de la història, amb el còmic d'humor en les tires de premsa com *Mafalda*, encara que actualment això ja no succeeix en les obres més contemporànies, que estan més vinculades al tema biogràfic, com les de Will Eisner o Carlos Jimenéz. A Espanya el còmic costumista va aparèixer a l'època de la postguerra. Podem destacar José Escobar, l'autor de *Zipi i Zape*, personatges que estan inspirats en *Max und Moritz* de Wilhelm Busch. Un altre còmic important seria *La familia Ulisses* (1945) dels autors Joaquín Buigas i Marino Benejam, una representació caricaturesca de la família espanyola d'aquell moment.

Exemplar d'una de les tires de premsa de *Mafalda* de l'autor Quino (Joaquín Salvador Lavado). *Mafalda* és un dels exemples de còmic costumista barrejat amb l'humor.

El còmic costumista es caracteritza pels següents trets:

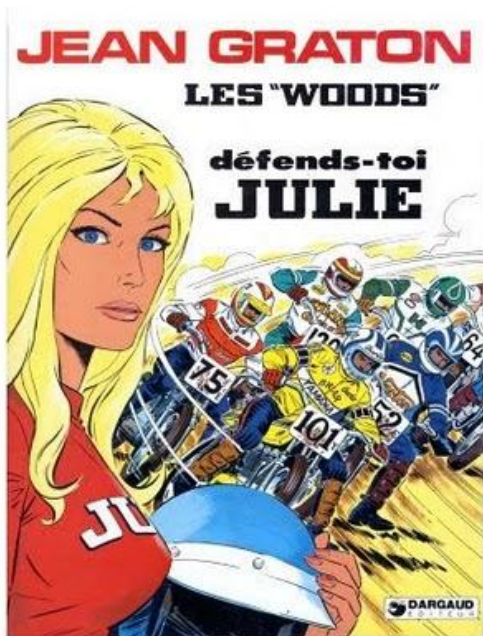
Temàtics:

- La història es desenvolupa en un entorn real, és a dir, s'allunya de l'ambient fictici, fantàstic o de terror.
- Normalment es desenvolupa en el present o en un passat proper, cosa que fa que s'allunyi de la historieta històrica.
- Explica la vida familiar i professional d'un personatge .
- No segueix l'estereotip de les relacions sentimentals, és a dir, no té per què tenir un final feliç com la historieta romàntica.
- Pot denunciar els problemes socials sense arribar al tema polític.

Formals:

- Els personatges normalment utilitzen un llenguatge directe i col·loquial.
- Són una mena d'adaptació teatral perquè presenten una acció en un entorn real.

La historieta o còmic esportiu

Exemplar d'un dels albums de *Julie Wood* de Jean Graton.

El còmic esportiu és un dels gèneres que es va popularitzar entre els joves de l'època, als quals normalment els agradava l'esport. Aquests còmics eren populars entre els joves i també entre alguns adults. A Espanya podem destacar *Pepe "el hincha"* (1962) de José Peñarroya, publicada a la revista *"Tio vivo"*. Peñarroya, amb el seu personatge Pepe, satiritzava el fanatisme esportiu. Destaquem, també, *Eric Castel* (1974), una historieta francobelga creada per Raymond Reding i Françoise Hugues, on s'explica la carrera esportiva d'un futbolista professional francès que juga a l'Inter de Milà, al París Saint-Germain i sobretot al FC Barcelona. També destaca el còmic *Julie Wood* creada pel dibuixant francès Jean Graton. Aquest còmic va ser popular perquè la

protagonista era una dona motorista.

El còmic esportiu es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

- Gran importància de l'acció.
- Tenen una extensió generalment llarga.
- El relat gira normalment al voltant d'algun esport.

Formals:

- Els personatges practiquen o estan relacionats d'alguna manera amb algun esport.
- Tenen un llenguatge esportiu.

La historieta o còmic fantàstic

El còmic fantàstic és un dels gèneres on es pot dir que la llibertat del dibuixant és màxima i no té límits la representació que vulgui fer de mons fantàstics i/o onírics. Winsor McCay, un historietista americà, es considera un dels iniciadors del còmic fantàstic, és a dir, un dels pioners. Mostra els dos costats del món oníric, el positiu i el negatiu, en dues sèries de principis del segle passat: *El petit Nemo al País dels Somnis* (1905-1913) i *Somnis d'un fanàtic del pa torrat amb formatge* (1904-15). Cal destacar el naixement dels herois fantàstics a partir del 1970, amb la creació del còmic *Conan El Bárbaro* (1932). Aquest personatge va ser adaptat a *Marvel Comics* pel dibuixant Barry Windsor-Smith i el guionista Roy Thomas. Al Japó es va desenvolupar un subgènere anomenat *Mahō Shōjo*, en el qual el protagonista disposa d'un objecte màgic o poder especial, amb el qual ha de salvar el món o lluitar contra criatures malignes i al mateix

Exemplar n°8 de *Conan El Bárbaro* de l'adaptació de Marvel de Barry Windsor-Smith Roy Thomas.

temps ha de solucionar els problemes escolars o amorosos. Aquests personatges normalment no mostren els seus poders en públic i reben l'ajuda de mascotes que parlen. Alguns dels primers van ser : *Maravillosa Melmo* (1970) del mestre Osamu Tezuka o *Lunlun, la niña de las flores* (1979) de Shiro Jinbo.

El còmic fantàstic es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

- El relat del còmic pot presentar-se en el món real, on es produeixen un o diversos elements sobrenaturals que estan fora del racional. Aquests elements es relacionen amb la màgia, diverses mitologies o amb el somni, i generen, en aquest últim cas, historietes barrejades amb el surrealisme.
- El relat també pot transcórrer en el món màgic o meravellós.
- Quan els relats són de fades o éssers màgics normalment es centren en trobar la pau en el món o en el lloc on es situen.
- Quan el relat es més heroic, es centra en la lluita de l'heroi contra els éssers malignes representats per mags, dracs, monstres...

Formals:

- Els personatges principals solen ser herois, éssers amb un poder sobrenatural, que lluiten contra un personatge maligne (monstre, mag...).
- Hi ha animals parlants, però això no significa que pertanyin al gènere fantàstic, ja que poden ser els personatges d'una història d'aventures.
- Extensió generalment llarga.

La historieta o còmic de ciència ficció

La historieta o còmic de ciència ficció va ser un dels primers gèneres que va oferir escenes sobre l'espai i sobre la navegació interestel·lar, l'aterratge a la Lluna, les bombes atòmiques o les societats del futur i les hiperindustrialitzades. L'origen d'aquest gènere es troba en el primer exemplar de còmic de ciència ficció que existeix: *Buck Rogers* (1929) de Dick Calkins. L'èxit d'aquesta historieta la va convertir en la precursora de l'aparició de *Brick Bradford* (1933) de William Ritt i Clarence Gray, *Flash Gordon* (1934) d'Alex Raymond.

Poc després van sorgir el superherois com ara *Superman*, creat per Joe Shuster i Jerry Siegel, al qual en seguiran altres com *Batman* (1939), el *Capità Amèrica*, *La Dona Meravella* (1941). Es van deixar influir per l'esperit bèl·lic de la Segona Guerra

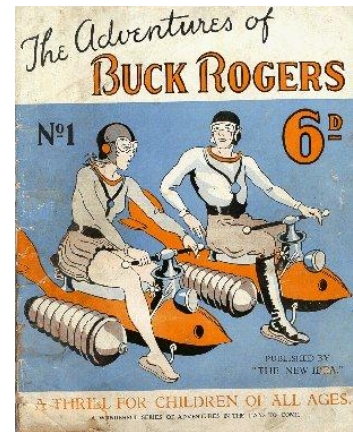

Mundial.

El còmic-book de ciència ficció va tenir una certa influència en l'aparició de les historietes espacials de *Planet Comic* (1940).

A Espanya, la majoria de sèries reben influència del primer Flash Gordon (*Al Dany, Vendaval, Marcos, Huracán, Angel Audaz*). Podem destacar sèries com *El mundo futuro* (1955) de Boixcar o *Hazañas de la juventud audaz* (1959) en la qual Matías Alonso adapta la saga de los Aznar de Pascual Enguídanos.

El còmic de ciència ficció es caracteritza pels següents trets:

Còmic book n°1 de *Buck Rogers* (1929) de l'autor Dick Calkins.

Temàtics:

- El món representat difereix de l'actual o de l'històric. Aquesta diferència pot ser tecnològica, física, històrica, sociològica, filosòfica, metafísica, però generalment no és màgica; altrament, pertanyeria a la historieta fantàstica.
- Al creador se li permet una total llibertat per crear o inventar universos: una llibertat simbòlica, plàstica, que s'oposa a tot el que sembla evident.

Formals:

- Es representen amb una gran imaginació naus espacials futuristes, robots i altres tecnologies, així com alienígenes, planetes extraterrestres i viatges en el temps, de tal manera que es produeix un xoc entre imatges conegudes i desconegudes.
- Normalment són històries llargues per poder representar els universos i els diferents espais i intrigues.

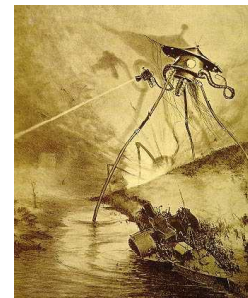
Subgèneres:

- **Mecha:** abreviació d'un robot japonès "Meka" (メカ): un humanoide, un animal, un mitjà de transport o armes mòbils. Els *mechas* són un subgènere en la branca de la ciència ficció en l'àmbit de l'animació japonesa (anime), com també en l'àmbit de les historietes del Japó (el manga).

Comic book n°1 de *MAZINGER Z* de l'autor japonès Gō Nagai.

En aquest subgènere podem destacar personatges com *Tengen Toppa Gurren Lagann*, *Code Geass*, *Yatterman*, *Brain Powerd* *Mazinger Z*. Una de les novel·les en les quals es pot dir que fan la seva aparició aquests robots anomenats *Mecha*, és la novel·la *La guerra dels mons* de H.G. Wells.

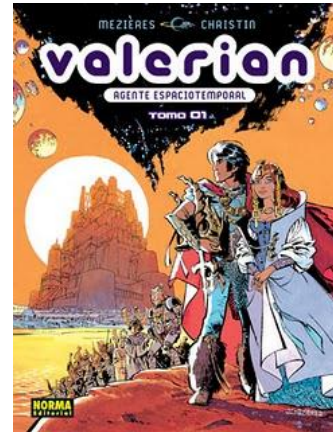

Els trípedes de *La Guerra dels mons* de H.G. Wells.

•**Space Opera:** És un subgènere de les historietes de ciència ficció; en català l'anomenaríem òpera espacial. En aquest subgènere es relaten les històries d'aventures situades a l'espai però d'una manera romàntica.

Els personatges segueixen el típic prototip de superheroï i de malvat, i els arguments típics sobre viatges estel·lars, batalles, imperis galàctics... S'hi mostren grans avenços tecnològics. Les històries solen estar situades en planetes ficticis, els personatges són capaços de viatjar a distàncies il·limitades en poc temps perquè la història no es faci avorrida, les naus no necessiten cap factor d'alimentació o combustible per fer-les funcionar i viatjar a velocitats superiors a la de la llum.

L'escriptor Wilson Tucker va utilitzar per primera vegada el terme *space opera* l'any 1941 per referir-se al que ell denominava les historietes de ciència ficció de la seva època. Una de les historietes europees pertanyent a aquest

Comic book nº1 de *Valerian* dels autors Jean-Claude Mézières i Pierre Christin.

subgènere, encara que també a la ciència ficció, és el còmic francobelga *Valerian*, dels autors Jean-Claude Mézières i Pierre Christin. La sèrie tracta sobre la Terra al segle XXVIII, convertida en el centre d'un poderós imperi galàctic. La base del poder de la Terra i la civilització és el seu domini dels viatges en el temps. Un cos d'elit d'agents de viatges en el temps s'ha creat amb la finalitat de mantenir l'ordre a través del temps i l'espai, i en *Valerian* és un dels seus membres.

•**Superheroï:** És un personatge de ficció, les característiques del qual superen les de l'heroï clàssic, generalment amb poders sobrehumans, entroncats amb la ciència ficció.

Els superheroï són una creació típicament nord-americana, desenvolupada en les

historietes d'aquest país. Representa el triomf de l'individualisme, lligat amb la idea de servei a la comunitat i el treball en equip. Tradicionalment es considera que el primer superheroï va ser *Superman*,

En aquesta imatge es pot comprovar el canvi que s'ha produït en el dibuix de Superman des de l'any 1938 fins a l'actualitat. Superman és el primer superheroï en aparèixer en el món del còmic book.

aparegut el 1938, encara que el concepte s'estava covant des de finals dels anys 20 en les sèries d'aventures de grafisme realista i les pulp magazines. L'èxit de *Superman* va ser enorme i va generar un infinitat d'imitacions que van sostenir la indústria del còmic book durant anys. Neixen llavors personatges com *Batman*, la *Torxa Humana*, *Namor*, *Flash*, *Green Lantern* i *Dona Meravella*. Amb la inclusió dels Estats Units en la Segona Guerra Mundial, el subgènere es va anar orientant cada vegada més cap a la lluita contra el nazisme, i es van crear personatges patriòtics com el *Capità Amèrica* (1941), de Joe Simon i Jack Kirby.

Com a subgènere, els superherois poden considerar-se el transsumpte modern de diversos estils ancestralment populars: els relats mitològics, els contes de guerrers i les sagues familiars, amb la diferència que l'element religiós ha estat substituït per l'element de ciència ficció.

La historieta o còmic històric

La historieta o còmic històric és una historieta en la qual transcorren fets històrics. Dins d'aquest gènere tenen cabuda des de les historietes de egipcis fins a les folklòriques. Es pot dividir en dos subgèneres: la historieta bèl·lica (de la qual ja he parlat) i la historieta de Western o de l'Oest. Podem destacar el *Príncep Valent* (*Prince Valiant*, 1937), obra de l'autor Harold Foster, que s'ambienta en l'època del rei Artur, i que relata alguns esdeveniments històrics, com la mort d'Àtila, rei dels huns (453), l'assassinat del general romà Aecio (454), o el saqueig de Roma per Genserico (455), però conté nombrosos anacronismes. Va servir, al seu torn, d'inspiració a nombroses sèries ambientades en l'Edat Mitjana. A Espanya podem destacar el *Capitán Trueno* (1956) de Víctor Mora i Ambrós.

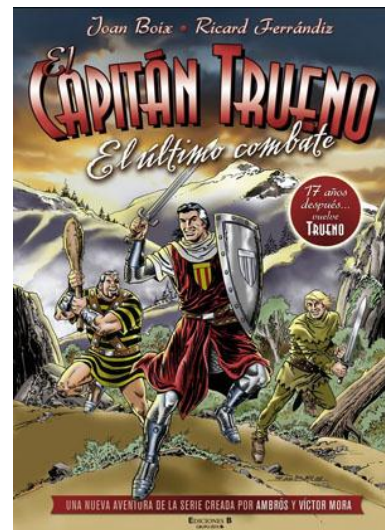
El còmic històric es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

- L'acció transcorre al passat, encara que de vegades només sigui un escenari exòtic més. Però com afirma el guionista Víctor Mora, els fets històrics no són el més important, sinó l'aventura que viuen els personatges d'aquesta historieta.

Formals:

- Predomina un dibuix realista en tot el gènere.

Aquest és l'últim còmic del Capitán Trueno de Víctor Mora i Ambrós.(2010).

La historieta o còmic romàntic o sentimental

La historieta o còmic romàntic o sentimental és una historieta que ha estat dirigida fonamentalment al públic femení. És una de les poques històries destinades a un públic femení. Després de la Segona Guerra Mundial, hi va haver un gran ressorgiment d'aquest gènere als Estats Units, gràcies a la revista *Young Romance* (1947) i a la Gran Bretanya amb *Valentine*. La més destacada de totes aquestes obres va ser una tira de premsa, *Julieta Jones* (en anglès *The Heart of Juliet Jones*) (1953), de l'autor Stan Drake. A Espanya podem destacar l'anomenat *Tebeo de hadas* i revistes com *Mis chicas* (1941). El còmic romàntic es caracteritza pels següents trets:

Exemplar de la revista espanyola *Mis Chicas*, n°81 (1985)

Temàtics:

- El tema principal és la relació i l'amor romàntic que sorgeix i es desenvolupa entre dos éssers humans. Encara que poden existir altres subtemes, han de girar entorn dels conflictes, desavinences, aventures i desventures referents a l' enamorament, l'amistat i l'amor.
- Es basen en la noció maniquea que existeix una justícia emocional innata, de tal forma que la gent bona acaba essent recompensada i la malvada és castigada. En una historieta romàntica, els amants que s'arrisquen a lluitar pel seu amor i la seva relació acaben essent recompensats amb justícia emocional i amor incondicional. Si no fos així, ens trobaríem davant d'una historieta més aviat costumista.
- El final de la història ha de ser, per tant, positiu, i ha de suggerir al lector que l'amor entre els protagonistes i la seva relació perdurarà durant la resta de les seves vides, encara que aquesta vida de parella no arribi a representar-se. Les historietes romàntiques finalitzen de tal manera que el lector se sent bé.
- El personatges porten molts vestuaris diferents i també hi ha paisatges exòtics.

Formals:

- El dibuixos són sempre molt semblants, les noies són molt fràgils i els nois sempre són molt macos.
- Els personatges són els prototips de persones perfectes en l'aspecte físic.

La historieta o còmic policíac

La historieta o còmic policíac també anomenat de sèrie negra o de crims constitueix un dels gèneres de la producció d'historietes. El primer exemple d'aquest gènere és *Dick Tracy* (1929) de l'autor Chester Gould, que té un dibuix caricaturesc que influiria en sèries com *Batman* (1938) de Bill Finger/Bob Kane, *Spirit* (1940) de Will Eisner o *L'Inspector Donen de la Patrulla Volant* (1947) d'Eugenio Giner, barrejades ja amb la historieta de superherois, el costumisme i la sàtira, o el terror. El seu èxit va afavorir, a

més, la creació de sèries policíiques més estrictes com *Radio Patrol* (1933) de Eddie Sullivan/Charlie Schmidt. A Espanya podem destacar *Blacksad*, una sèrie d'histories francesa, creada i desenvolupada pels espanyols Juan Díaz Canales com a guionista i Juanjo Guarnido com a dibuixant.

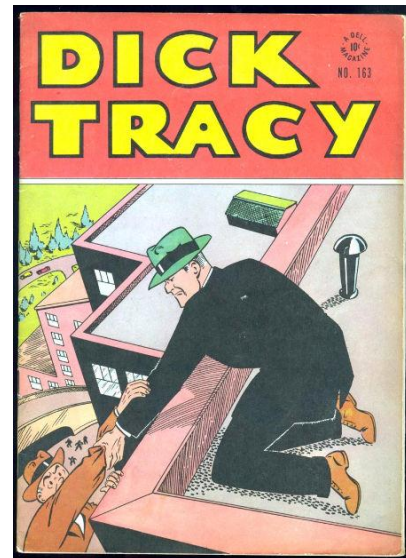
El còmic policíic es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

- Les històries tracten sobre l'activitat criminal i la seva investigació.
- La història es pot explicar des del punt de vista de les forces de l'ordre (policies i detectius), dels criminals (lladres, assassins, gàngsters...) o del justicier urbà.
- Hi poden haver molts escenaris diferents.
- Mostren una varietat de missatges i influències, és a dir, poden orientar-se cap a l'aventura o el terror, o bé cap al costumisme dels personatges.

Formals:

- La il·luminació i la composició poden ser bastant efectistes amb abundants ombres i utilització del negre.
- Poden recórrer a la caricatura com el clàssic *Dick Tracy* (1931) de Chester Gould.

Portada del còmic book *Dick Tracy* de Chester Gould n°163(1931)

La historieta o còmic de terror

La historieta o còmic de terror és un gènere que en els seus inicis va tenir problemes ja que els autors no es volien arriscar amb un gènere que no era apte per a nens i que molts editors rebutjaven, i no es va començar a desenvolupar fins que va aparèixer *Frankenstein Comics* (1945). Els més destacats eren *Tales from the Crypt* (Històries de la cripta), *The Vault of Horror* (La volta dels horrors) i *The Haunt of Fear* (El cau de la por) de EC Comics. En les seves històries de 6 a 8 pàgines apareixien personatges dibuixats amb trets irònics i alhora tètrics. Van ser censurats pels elements de terror o d'horror que incorporaven.

El còmic de terror es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

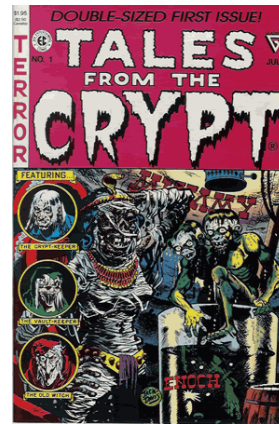
- Voluntat de provocar en el lector sensacions de por, disgust, repugnància o horror.
- Els seus arguments estan ambientats en un àmbit de normalitat d'alguna força, esdeveniment o personatge de naturalesa maligna, sovint d'origen criminal o sobrenatural. En aquest ambient de terror és freqüent l'aparició de fantasmes i monstres clàssics, com homes llop, vampirs o zombis.
- Normalment apareixen sang, trossos de carn i fluids del cos.
- Els espais o escenaris típics són tradicionalment el cementiri, la casa abandonada, el castell, les ruïnes, el laboratori llòbrec, el bosc o l'erm ombrívol i el jardí decadent, que han acabat conformant un catàleg de llocs comuns. En els últims anys, s'han inclinat a

una recerca del visceral, del repulsiu de l'ambient urbà, i s'han deixat de banda els temors metafísics de condemna eterna i mansions fosques en borrascoses muntanyes.

Formals:

- La seva estructura és sempre molt semblant a un relat de 6 o 10 pàgines amb un final impactant.
- Preeminència del dibuix realista.
- Ús del clarobscur, del blanc i el negre.

Portada del còmic book *Tales From the Crypt* n°1 (1989) de William Maxwell Gaines.

La historieta o còmic de l'oest

La historieta o còmic de l'oest és un dels subgèneres de la historieta històrica. L'acció transcorre en un temps i lloc concret del passat. Les primeres sèries d'histories dedicades als cowboys van aparèixer en els anys vint als EUA, i van aconseguir ja des del principi un èxit notable. Una de les pioneres va ser *Young Buffalo Bill* (El jove Búfalo Bill), l'autor del qual era Harry O'Neill. També va ser de les primeres sèries que va oferir la United Features. A principis dels anys trenta, aquesta es va convertir en *Buckaroo Bill* i, més tard, es va canviar el nom pel de Broncho Bill. La història es va acabar centrant en les aventures que duïen a terme els *Rangers*, un grup de vigilants juvenils armats amb revòlvers comandats per Bill. A Espanya podem destacar *Apache* (1958) del guionista Pedro Quesada i els dibuixants Luis Bermejo i Claudio Tinoco.

El còmic de l'oest es caracteritza pels següents trets:

Temàtics:

- Les històries solen desenvolupar-se al territori occidental dels Estats Units durant el segle XIX quan té lloc el desenvolupament i exploració del territori amenaçat pels indis, o bé se situen en ciutats sense llei on els bandoles la campen al seu aire.
- Els personatges representen el bé,

viatgen esperançats per terres americanes per formar una família i viure en pau i altres representen la malícia dels personatges que s'aprofiten dels altres per fer la seva vida més senzilla.

- Iconografia característica: barret texà, pistoles, armilles, cavalls, desert, ciutats- carrer, salons, ranxos, diligències...

Portada del còmic book *Apache* n°69 (1958) de Pedro Quesada i els dibuixants Luis Bermejo i Claudio Tinoco.

Formals:

- Dibuix realista amb un traç fort i rude.
- Il·luminació simple.
- Molt paisatge exterior (deserts).

4.Astèrix el Gal

Astèrix o Les aventures d'Astèrix (en francès: *Astérix li Gaulois*) és una sèrie de llibres

d'histories d'origen francès escrit per René Goscinny i il·lustrat per Albert Uderzo (Uderzo també es va fer càrrec de la tasca d'escriure la sèrie després de la mort de Goscinny el 1977). La sèrie va aparèixer per primera vegada en francès a la revista *Pilote* el 29 d'octubre de 1959.

La sèrie segueix les aventures d'un poble d'irreductibles gals que resisteixen a l'ocupació romana. Ho fan per mitjà d'una poció màgica, elaborada per el seu druida *Panoramix*, que dóna la força sobrehumana a qui la beu. El protagonista, el personatge principal és *Astèrix*, juntament amb el seu amic *Obèlix* tenen diverses aventures. En molts casos, les històries que els fan viatjar a diversos països de tot el món, encara que altres llibres estan situats al voltant del seu poble. Durant gran part de la història de la sèrie (volums 4 a 29), les aventures a la Gàl·lia i a l'estranger es van alternant.

La sèrie d'*Astèrix* és un dels més populars del còmic franc-belga al món, amb la sèrie que es tradueix en més de 100 idiomes, i és popular en la majoria dels països europeus. *Astèrix* és menys conegut als Estats Units i Japó. L'èxit de la sèrie ha donat lloc a l'adaptació de diversos llibres en pel·lícules de dibuixos animats, i amb actors reals. També hi ha hagut una sèrie de jocs basats en els personatges, i un parc temàtic prop de París, *Parc Astérix*, té com a tema al voltant de la sèrie. Fins ara, 325 milions d'exemplars de 34 llibres d'*Astèrix* s'han venut a tot el món, de manera que co-creadors de René Goscinny i Albert Uderzo són els autors més venuts de França a l'estranger.

Abans de la creació de la sèrie *Astèrix*, René Goscinny i Albert Uderzo prèviament havia tingut èxit amb la seva sèrie *Oumpah-pah*, que va ser publicat a la revista *Tintín*. *Astèrix* va ser publicat originalment a la revista *Pilote*, al primer número publicat el 29 d'octubre de 1959. El 1961 el primer llibre va ser elaborat titulat *Astèrix el Gal*. A partir de llavors, els llibres van ser posats a la venda, sobre una base anual. Primers esbossos d'Albert Uderzo, *Astèrix* apareix retratat com un enorme i fort guerrero gal tradicional. Però René Goscinny tenia una imatge diferent en la seva ment. Es visualitza com un astut *Astèrix* guerrero de mida petita que prefereix la intel·ligència sobre la força. No obstant això, Albert Uderzo considera que l'heroi de la petita necessitava un company fort, però feble a la qual René Goscinny accepta. Per tant, va néixer Obèlix. Malgrat la creixent popularitat d'*Astèrix* amb els lectors, el suport financer per *Pilote* acaba. *Pilote* va ser adquirida per Georges Dargaud.

Evolució del personatge Obèlix (1959-2009)

Quan va morir René Goscinny, Albert Uderzo va continuar la sèrie només per la demanda dels lectors que li va implorar de continuar. Va continuar amb la sèrie, però de forma menys

freqüent. La majoria dels crítics i els fans de la sèrie prefereixen els àlbums de René Goscinny.

Albert Uderzo va crear la seva pròpia editorial, *Les Editions Albert-René*, que publica cada àlbum dibuixat i escrit per Albert Uderzo només des de llavors. No obstant això, Dargaud, l'editor inicial de la sèrie, manté els drets de publicació en els 24 primers àlbums realitzats per ambdós

Albert Uderzo i René Goscinny. El 1990, les famílies d'Albert Uderzo i René Goscinny va decidir demandar Dargaud per fer-se càrrec dels drets. El 1998, després d'un llarg procés,

Evolució del personatge Astèrix (1959-2009)

Dargaud perd els drets per publicar i vendre els discos. Albert Uderzo va decidir vendre aquests

drets a Hachette en lloc d'Albert-René, però els drets de publicació de nous àlbums eren encara propietat d'Albert Uderzo (40%), Sylvie Uderzo (20%) i Anne Goscinny (40%). Tot i Albert Uderzo declarà que no volia que ningú per continuar la sèrie després de la seva mort, que és similar a la sol·licitud d'Hergé que va fer respecte al seu *Les aventures de Tintín*, la seva actitud va canviar i el desembre del 2008 va vendre la seva participació a *Hachette*, que es va fer càrrec de l'empresa i actualment posseeix els drets.

Això ha provocat una baralla de la família. En una carta publicada al diari francès *Le Monde*, la filla d'Albert Uderzo, Sylvie Uderzo, ha atacat la decisió del seu pare per la venda de l'editorial de la família i els drets per a produir noves aventures d'Astèrix. Ella es presenta tot dient: "... el co-creador d'Astèrix, l'heroi de còmic de França, ha traït els guerrers gals als romans d'avui dia - els homes de la indústria i les finances". Anne Goscinny també va donar el seu acord per a la continuació de la sèrie i va vendre els seus drets al mateix temps. Uns mesos més tard, Albert Uderzo va nomenar a tres il·lustradors, que havien estat els seus col·laboradors durant molts anys, per continuar la sèrie

4.1 Informació sobre els autors

René Goscinny

René Goscinny va néixer el 14 d'agost de 1926 i mor el 5 de novembre de 1977. René Goscinny era fill de Stanisław Gościński, un enginyer químic de Varsòvia, i d'Anna Bereśniak-Gościńska, de Khodorkow, un llogaret d'Ucraïna. Els seus pares es van conèixer a París i es van casar el 1919. Claude, germà gran de René, va néixer el 1920. Quan René tenia dos anys, Stanislas va aconseguir treball com a enginyer químic a

Buenos Aires, Argentina, i la família es va mudar a Amèrica del Sur. Aquesta mudança els salvaria de córrer la mateixa sort que els seus familiars que van romandre a Europa, i que van ser exterminats anys després durant la Segona Guerra Mundial. Establerts a Buenos Aires (c. Sergent Cabral, 875), René Goscinny va tenir una infància tranquil·la. Va estudiar al Liceu Francès de la ciutat, passant curtes temporades a Uruguai, Veneçuela i Brasil, i les vacances a França.

Al desembre de 1943, als 17 anys, René Goscinny va rebre el seu diploma de batxiller. Una setmana després, Stanislas Goscinny va morir a conseqüència d'una hemorràgia cerebral. René va començar llavors a buscar feina. Va obtenir un treball com a ajudant de comptable en una empresa reparadora de pneumàtics. El treball en aquesta empresa no l'entusiasmava. Poc després, va renunciar per ser dibuixant en una agència de publicitat argentina, i va publicar unes il·lustracions en els butlletins interns del Liceu Francès, *Notre Voix* i *Quartier Latin* ("La nostra veu" i "Barri llatí", respectivament). A l'octubre de 1945 va emigrar amb la seva mare a Nova York, a la recerca de Boris, el seu oncle matern. A Manhattan, Goscinny va trobar feina com a traductor en una empresa d'importació i exportació. A l'any següent va tornar a França, defugint al servei militar dels Estats Units. A França, es va unir a l'exèrcit en Aubagne, en el Batalló d'Infanteria Alpina 141, on va acabar sent l'il·lustrador oficial del regiment, per al que va realitzar cartells i altres il·lustracions. El 30 abril 1947 va tornar a Nova York, on va travessar l'etapa més difícil de la seva vida, trobant-sol, sense feina i completament deprimat. El 1948, Goscinny va trobar treball en un petit estudi, col·laborant amb Harvey Kurtzman, Bill Elder i Jack Davis, és a dir l'equip que el 1952 fundaria la revista *MAD*. De seguida va passar a ser director artístic en Kunene Publishers, on va escriure quatre llibres infantils. El 1949 va conèixer a Maurice de Beveren (àlies Morris), el dibuixant i autor de la sèrie d'històries *Lucky Luke*, amb qui treballaria sis anys més tard. Aquest mateix any es va trobar a Brussel·les a Jean-Michel Charlier, de l'agència noticiosa World Press (Premsa mundial). Charlier el va convèncer de tornar a França, i va ser així com Goscinny va començar a treballar per a l'agència a Europa, en la seva base a Brussel·les. El seu primer treball va consistir a examinar les il·lustracions d'Albert Uderzo, marcant l'inici d'una notable i llarga història de cooperació artística.

Gosciny va oferir la historieta Dick Dicks a International Presse, i el detectiu va aparèixer al suplement juvenil La Wallonie, a Bèlgica.

El 1951, Gosciny es va mudar novament a París per dirigir l'agència local d'International Press - World Press. Allà, Gosciny es va reunir novament amb Albert Uderzo, i van produir els seus primers treballs junts, incloent la primera versió de Oumpah-Pah.. El 25 d'agost de 1955, va aparèixer per primera vegada *Lucky Luke*, el vaquer "més ràpid que la seva pròpia ombra", al número 906 de la publicació *Spirou*. Els autors eren el dibuixant belga Morris per les il·lustracions, i René Gosciny en el guió. L'any 1956, René Gosciny va participar, juntament amb Albert Uderzo i Jean-Michel Charlier, entre altres, en la redacció d'un

Imatge en la que es poden veure els dos personatges Oumpah-Pah i Astèrix donant-se la mà, representant que són germans.

manifest per defensar els drets d'autor davant dels poderosos editors. No obstant això, no van poder arribar molt lluny, i Gosciny va obtenir simplement les llicències de les seves creacions, els altres autors van tenir el mateix destí. A continuació, conjuntament amb Jean Hébrard, el responsable de la publicitat de World Press, Gosciny, Charlier, i Albert Uderzo van fundar la societat Édi-France/Édi-Press, una agència especialitzada en edició i publicació. No obstant això, la prosperitat dels autors estava en risc, ja que el fallit episodi de lluita pels drets d'autor els va fer caure en desgràcia amb la majoria dels empresaris del medi. Així, van haver de recórrer a treballs alimentaris de tota mena.

Sorprenent als seus col·legues, Gosciny va treballar a la *Revista Tintin* al mateix temps en les historietes *Antoine l'invincible*, *Max Garacad*, i *Lucky Luke* (il·lustrades per Albrt Uderzo, Gill i Morris, respectivament), a més de fer juntament amb Morris un episodi de *Fred el savi*. El 1957, Gosciny va obtenir un lloc a la revista belga *Tintin*, gràcies a André Fernez, el redactor en cap de la mateixa. Juntament amb el seu vell company Uderzo va realitzar *Poussin et Poussif*. Gosciny i Uderzo van reprendre aquest any les aventures de *Oumpah-Pah*, la primera versió havien esbossat sis anys abans. El personatge del títol és un cap de la fictícia tribu d'indis americans *shavashava*, durant els temps de la colonització d'Amèrica del Nord per França i Anglaterra. Les aventures de *Oumpah-Pah* apareixen a la revista *Tintin*. *Oumpah-Pah* va deixar de ser publicat el 1962, mai va tenir un gran èxit, però va establir les bases per a la confecció dels elaborats guions de la sèrie futura *Astèrix*.

Albert Uderzo

Albert Uderzo va néixer el 27 d'abril de 1927, després els seus pares es van traslladar a França i fins els 7 anys, els seus pares no van obtenir la nacionalitat francesa (1934). Des

de petit a l'escola a Itàlia els seus mestres li havien ensenyat que els seus avantpassats eren els romans, però a l'escola francesa li van ensenyar que els seus avantpassats francesos eren els gals.

Albert Uderzo començarà de petit a l'escola a dibuixar en un quadern, fa les seves primeres il·lustracions, sobre "*Les fables de la fontaine*". Des de els 12 anys mostra un talent, amb un dels seus primers personatges "*Stupido*". Des de aquesta època en els seus herois el nas gran, es converteix en la seva marca.

Als 18 anys amb el personatge "*Clopinard*", guanya un concurs de còmics. Ja quan és un adult, comença com a professional en la revista francesa "OK". Albert Uderzo

volia a demanar-li la mà als pares de la seva xicota, però no s'atreuïa a dir-lis de que treballava ja que en l'època que vivia ser un dibuixant estava mal vist, i era un treball difícil. Tres anys després de casar-se neix Sylvie.

Al 1951 coneix a un home, amb qui escriurà una pàgina en la història del còmic. René Goscinny i Albert Uderzo s'entenen perfectament, i comença una gran amistat. La seva primera col·laboració junts és *Umpah-Pah*. El primer va ser al 1951, però no es va publicar fins al 1958 per la causa que ningú li agradava. A part de *Umpah-Pah* Albert Uderzo fa còmics més realistes com *Tanguy i Laverdure* creats amb Jean Michel. Albert Uderzo fa que els autor apareixen en els dibuixos. L'any 1959 el 29 d'octubre, es publica a la revista *Pilote*, la segona col·laboració junt a René Goscinny, *Astèrix el Gal*. René Goscinny, veia *Astèrix* com un personatge tossut, un anti-heroi que estava fora de lo habitual en l'època, per això li crea un company més gros que no estava previst *Obèlix*. Aquest gran personatge, no anava a néixer, però després s'en van adonar que era útil tenir un personatge que era un "valedor" com *Laurel i Hardy*. Sempre es recorre a la parella còmica.

Les aventures d'Astèrix es publiquen en forma de folletó. L'any 1961 es publica el primer còmic d'Astèrix en forma d'àlbum, i les vendes sobrepassen les expectatives dels autors. Al 1967 es sobrepassa el milió d'exemplars venuts. El petit gal arriba a Alemanya. Van editar 50.000 exemplars, va ser difícils vendre'ls ja que els llibreters els rebutjaven, ja que deien que no es creien que era massa gran, que no tenia sentit llençar un còmic francès que no funcionaria la seva venda.

El novembre de 1977 es produeix un fet tràgic en la història, René Goscinny mor, va ser un cop fort tan per els fans d'Astèrix com per Albert Uderzo. Els fans i Albert Uderzo creien que amb la mort de René Goscinny, Astèrix també havia mort, però Albert

Uderzo va treure força per superar el primer obstacle ,que era fer una publicació sense René Goscinny, aquest fet es fa realitat l'any 1980,es publica el primer àlbum del còmic sense René Goscinny i es nomena *La gran rasa*,un poble es troba dividit per una rasa .René Goscinny i Albert Uderzo van treballar 26 anys junts i 18 anys van ser amb Astèrix.

4.2 Context històric

Tots els àlbums d'Astèrix tenen el mateix inici a la primer pàgina ,apareix un mapa de la Gàl·lia on posa conquesta romana 50 abans de C. A baix en un requadre posa el mateix a tots els còmics: "*Som a l'any 50 abans de Crist. Tota la Gàl·lia és ocupada pels romans...Tota?No!Un poblet del nord habitat per gals indomables rebutja una i altra vegada ferotgement rebutja una i altra vegada ferotgement l'invasor. La vida , doncs , no és gens planera per als legionaris romans dels petits campaments de Babaòrum,Aquàrium,Laudanum i Petibònum...*".

Cada àlbum de la historia té lloc al 50 aC ,però es pot traçar una línia del temps aproximat de la següent manera:

-*Astèrix el Gal* :50 aC

-*Astèrix i Cleòpatra* : la referència a la relació entre Cèsar i Cleòpatra , que es va iniciar en 48/47 aC, mentre que Egipte es converteix en un protectorat romà.

-*Astèrix legionari* : Una referència a la batalla de Tapso , al 47 aC.

-*Astèrix a Hispània* : l'arribada de Cèsar a Hispania a 46/45 aC

-*El Fill d'Astèrix* : referència a Cesarió , fill de Cleòpatra va néixer al voltant de 44 aC, l'autoria del qual s'atribueix a Cèsar.

·Juli Cèsar "Emperador", en realitat, mai es va emportar el títol, ja que la funció coneguda sota aquest nom es va establir una trentena d'anys més tard per August , 46 aC (victòria final sobre Pompeu i els seus partidaris) i 44 aC (assassinat) . Fins l'any 27 aC, Astèrix i els seus amics no podien haver lluitat contra la República Romana . Cèsar també sembla viure una passió amb Cleopatra la mostra, quan en realitat la seva relació era més discret (cada un es va casar al seu costat), mentre que el pare del seu únic fill biològic suposa, Cesarió, que s'ha conegut, es discuteix.

·Els campaments romans : si la representació i l'organització dels campaments militars romans és bastant propera a la realitat, és molt fàcil, sobretot les que envolten el llogaret gal: de cap manera un centurió , un jove oficial al comandament d'un segle, la unitat que comprèn 60-90 homes, no és possible iniciar un campament, perquè només la legió , el cos de 5 000-6 000 soldats (10 000 a 12.000 homes de les tropes auxiliars i logística), controlada per general, van establir campaments militars en els campaments permanents, com ara el control del llogaret estaven construïdes de pedra, no es fan de palissades de fusta, reservada per als campaments temporals. Els campaments romans o "Cèsar camp", il·lustrat per nombroses localitats, es prenen literalment la sèrie, pel que és per l'arqueologia moderna, que els rastres de les institucions "Edat de Ferro (és a dir, les Gàl·lies), o l'època medieval, en la majoria dels casos. A més, les poques restes de campaments romans de l'Alt Imperi s'ha trobat a França, no ha estat descobert al nord-oest de la Gàl·lia, que se suposa que portarà a terme l'acció .

·La celebració dels legionaris romans: els romans són gairebé sempre armadures segmentades .Tal armadura ha aparegut en l'exèrcit romà un segle més tard.

·La celebració dels gals: els guerrers diferia poc de la dels legionaris romans. Mentre que els gals eren en realitat els pantalons amb quadres escocesos com l'arqueologia, el seu cabell sovint s'assemblava al dels romans i els que no tenen bigotis (en les monedes, Vercingétorix es representa el pèl curt, sense bigoti) . Els guerrers (almenys alguns) portava una cota de malla i un model de casc, similar a la dels romans, que també s'utilitza, almenys durant un període determinat, els cascos d'origen gal.

·Les verdures no es van introduir a Europa fins al segle XVI pels conqueridors que van portar d'Amèrica, mai un legionari romà pot haver menjat verdures.

·Referències a Pompeu a *Astèrix i Latraviata* : En aquest àlbum, Pompeu és a la Gàl·lia, a la recerca d'aixecar un exèrcit per enderrocar a César, que es troba a Roma. En la realitat històrica, els papers s'inverteixen. D'altra banda, Pompeu ja no hauria d'estar viu, perquè aquest àlbum es fa després de *Astèrix legionari* ,que va ser part de la batalla de Tapso , que tindrà lloc després de la mort de Pompeu. Pel que fa al seu fill, el jove Pompeu , va morir a la batalla de Munda , en la campanya de César a Espanya, que la sèrie ja havia abordat en *Astèrix a Hispània*.

No obstant això, els autors assumeixen una gran quantitat de llibertat en relació amb la realitat històrica. Els gals estan involucrats en aquestes manifestacions abans a 50 aC, com a part de la invasió de les Illes britàniques (55 aC) i Bèlgica, que van ser part de la campanya de la Guerra de les Gàl·lies, l'any 50 aC . Per contra, les referències als saquejos vikings *Astèrix i els Normands*, i l'enviament a Vinland (nom antic de Islàndia) a *La gran aventura d'Astèrix*, corresponen a esdeveniments que tenen lloc molt més tard, entre el segle VIII i el segle XI.

En general, cal assenyalar que tot i els esforços de la documentació, l'univers d'Astèrix està molt lluny de la realitat històrica, ja que sovint s'aplica l'esperit més o menys modern i la caricatura d'un país. Per exemple, a *Astèrix La volta a la Gàl·lia* (a Lutècia hi ha el festival de la moda ,que era llavors contemporània de París per a la "Província".), Assimilar el funcionament dels Jocs moderns, que tenen lloc en llocs diferents cada vegada que els Jocs Olímpics antics originals, per descomptat, absurda història, però l'esperit d'Astèrix no és precisament la interpretació fidel de la de la història. A les Illes Britàniques, els anglesos juguen al rugbi en els estadis, etc. Majoria dels àlbums es centra en un poble en particular (els gals inclòs) l'ús d'aquest patró de mescla passat i present . També trobem molts elements històrics que són hàbilment integrats en les aventures d'Astèrix: la conquesta de Gran Bretanya (encara que no va ser el fet que Juli Cèsar atacés), la rebel·lió Ibèrica, la lluita contra el Cèsar a Àfrica ,els antics partidaris de Pompeu , la relació amb Cleopatra , els vint anys de servei militar, l'entrenament militar anomenat " tortuga " i així successivament.

4.3 Personatges d'Astèrix

4.3.1 Personatges Extrets de la realitat:

Història antiga

Juli Cèsar

Real	<p>Va ser un general romà dels més coneguts, era temut per uns i respectat per altres. És reconegut per tothom gràcies al físic d'estàtua que li va donar Albert Uderzo. Cal dir que Juli Cèsar figura com un personatge a part en les aventures d'Astèrix. Els autors s'han esforçat en no caricaturitzar la figura d'aquest personatge i això ha estat gràcies als seus comentaris sobre les guerres de les Gàl·lies, que els van servir com a font d'inspiració per a la creació del personatge. També l'han intentat caracteritzar com un personatge bo, que fins i tot de vegades es mostra amable i agraeix als gals que l'hagin tret d'algun embolic. Però tant René Goscinny com Albert Uderzo</p>	Fictici
------	--	---------

aprofiten determinats moments per ridiculitzar les tropes del Cèsar i els seus esbirros, i eviten ridiculitzar la figura del Cèsar contra qui es poden resistir ferotgement. El Cèsar interpreta el rol d'un personatge incontestable, amb el qual els personatges es poden rebel·lar. És un personatge destacat ja que per més que intenta reduir el poblat gal per mitjà de màquines de preus econòmics elevats, fracassa una vegada rere l'altra.

Vercingétorix

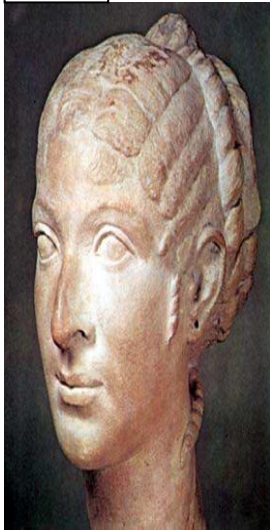
Real	<p>Vercingétorix va ser un vergobret (era el que liderava les tropes) de la tribu gala dels Averns. Va participar de manera rellevant en la guerra de les Gàl·lies. Durant l'última fase de la guerra va establir aliances amb altres tribus i va prendre el control dels seus exèrcits, portant-los a la revolta més important contra els romans a la guerra de les Gàl·lies. Va ser un dels primers líders gals que va aconseguir acabdillar una part de la nació gala i enfrontar-la contra un dels exèrcits del millor estrateg del seu temps, Juli Cèsar. Així va demostrar un gran talent militar. Es va acabar rendint davant dels romans</p>	Fictici
------	--	---------

després de perdre en la batalla d'Alesia l'any 52 aC. Va ser empresonat al *tullianum* (presó) de Roma durant 5 anys per ser exhibit públicament com a símbol del triomf i va ser executat. Un personatge que surt caracteritzat en un dels còmics d'Astèrix titulat *Astèrix i l'escut Arvern*, que és l'escut que Vercingétorix, el llança als peus del Cèsar quan és derrotat.

Cleopatra

Real

Cleopatra Filopator Nea Thea va ser l'última reina de l'Antic Egipte de la dinastia Ptolemaica; va tenir relacions amb Juli Cèsar i van tenir un fill anomenat Cesarió (Petit Cèsar). Aquest personatge va inspirar René Goscinny i Albert Uderzo un dia que van anar al cinema a veure la pel·lícula *Cleopatra* i, en veure la interpretació del personatge per Lyz Taylor, se'ls va ocórrer la fantàstica idea de crear un dels personatges més aplaudits en l'univers d'Astèrix. El personatge de Cleopatra és al mateix temps irascible i colèrica (trenca molts de gerros), magnànima (sap reconèixer els seus errors i perdonar els Gals després d'haver-los empresonat per un malentès), també és honesta, autoritària i irònica amb el Cèsar. És una caricatura molt honesta sense sacrificar la

Fictici

bellesa del personatge. En l'àlbum *El fill d'Astèrix* es relaciona el seu fill, Cesarió, amb la figura de Juli Cèsar i s'explica que Astèrix i Obèlix han d'encarregar-se del nen fins que el Cèsar i Cleopatra arribin, i tot això sense que els gals sàpiguen de qui és fill.

Cesarió

Real

Ptolemeu XVI Cèsar, anomenat Cesarió, "Petit Cèsar", va ser l'últim rei de la dinastia ptolemaica de l'Antic Egipte, i pretendent al tron imperial de Roma. És un personatge al qual René Goscinny i Albert Uderzo dediquen un còmic sencer, *El fill d'Astèrix*: és un nadó que arriba misteriosament a la porta d'Astèrix i els personatges hauran d'investigar qui és. Aquest nen beu poció màgica dues vegades

Fictici

per error, i es fa molt fort. Brutus l'intentarà matar perquè és l'únic hereu al tron però els gals el salven i el retornen al Cèsar i Cleopatra, i com a senyal d'agraïment el Cèsar promet reconstruir el poblat ja que l'havien destrossat els romans per primer cop.

Escipió

Real

Caecilius Metellus Pius Scipio va ser un aliat de Pompeu que va comandar les tropes al nord d'Àfrica contra Juli Cèsar. Apareix esmentat pel Cèsar al llibre *Astèrix el legionari*, abans que marxessin cap a Àfrica, i després surt unes vinyetes més endavant. Després que Juli Cèsar derrotés Pompeu Magne a Farsàlia, els partidaris d'aquest últim van prendre la decisió de reagrupar-se a l'Àfrica i enfrontar-se al Cèsar

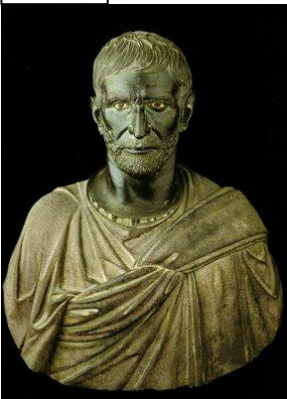
Fictici

amb l'ajuda del seu aliat Juba I, rei de Numídia. Van aconseguir reunir un exèrcit considerable i hi van posar al capdavant Pius Escipió. Juli Cèsar va arribar a Àfrica a finals de l'any 47 aC i es va enfrontar als seus enemics el febrer de l'any següent a la batalla de Tapso. El resultat va ser tan catastròfic que Escipió va suïcidar-se.

Brutus

Real

Marcus Junius Brutus va ser un polític i militar romà de l'etapa final de la república. Quan va esclatar la guerra civil a 49 a. C. entre Pompeu i Cèsar, Brutus es va alinear amb el seu antic enemic Pompeu. Després del desastre de la batalla de Farsàlia, Brutus va escriure a Juli Cèsar demanant clemència, i aquest el va perdonar immediatament. Cèsar el va acceptar entre els seus seguidors més propers i el va fer governador de la Gàl·lia. Va anar a l'Àfrica perseguint Cató i Escipió. Albert Uderzo i René Goscinny al principi el van caracteritzar com un

Fictici

personatge una mica beneit, però després li van donar un caràcter molt diferent fins al punt que al llibre *El fill d' Astèrix*, Brutus està disposat a matar Cesarió, el fill del Cèsar, per poder ser l'únic hereu al tron. Aquesta ira el porta a cremar el poble gal, cosa que fa que el Cèsar s'adoni de la seva traïció i esclati en un atac de còlera imperial.

Sisè Pompeu

Real

Sisè Pompeu Magno Pius va ser un militar romà del final de la república. Va ser l'última oposició que va tenir el segon triumvirat en els seus intents per controlar la República. Era el fill petit de Cneo Pompeyo Magno. El seu germà gran era Cneo Pompeyo el Jove. Tots dos germans van créixer a l'ombra del seu pare, un dels millors generals de Roma. Al començament no pertanyia a l'ala política conservadora, si bé es va

Fictici

apropar a la facció tradicional quan Juli Cèsar es va convertir en una amenaça. Quan Cèsar va creuar el Rubicó l'any 49 a C., començant així la guerra civil, el seu germà gran va fugir al costat del seu pare cap a Orient. Sisè va romandre a Roma sota la cura de la seva madrastra. L'exèrcit de Pompeu va ser derrotat en la batalla de Farsàlia i Pompeu va haver de fugir per salvar la vida. Es va refugiar a l'illa de Mitilene. Allà es va reunir amb Cornèlia i Sisè abans de dirigir-se cap a Egipte, on, a la seva arribada, va ser traït i assassinat pels egipcis. Després de la mort de Pompeu, Sisè es va unir a la resistència contra Cèsar a les províncies africanes. Al costat de Metelo Escipió, Cató el Jove, el seu germà Cneo i altres senadors, va dirigir l'oposició a Cèsar i el seu exèrcit fins al final.

Sisè va haver de fugir cap a Orient, i finalment va ser capturat a Milet per Marco Titio, un dels ajudants de Marco Antonio, i executat sense judici, un acte il·legal ja que Sisè era ciutadà romà.

Caricatures de personatges famosos:

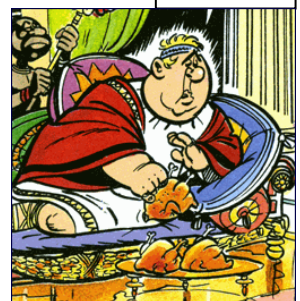
Real

Charles Laughton

Charles Laughton va ser un actor i director del Regne Unit, i al llibre *Astèrix i Obèlix i la falç d'or*, apareix com el personatge "Gracus Astutus".

Fictici

Jean Graton

Real

Jean Graton era un autor i dibuixant de còmics francès, que va publicar una sèrie de còmics esportius, com *Michel Vaillant* (1957).

Al llibre *Astèrix i Obèlix i la falç d'or*, apareix com el personatge de la imatge que porta la túnica blava .

Fictici

Real

Jules Auguste Muraire

Jules Auguste Muraire, més conegut com “Raimu”, va ser un actor francès que al llarg de la seva vida va fer teatre i cinema.

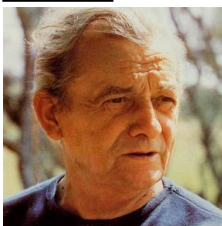
Apareix caricaturitzat dues vegades en dues aventures diferents. Al llibre *Astèrix i Obèlix*

i la falç d'or, apareix com el nou propietari de l'alberg 'Los alegres avernos', ara anomenat 'Al sol de Massalia', i al llibre *Astèrix i Obèlix, la volta a la Gàl·lia*, apareix com el personatge de “Cèsar Labeldecádix”.

Fictici

Real

Marcel Pagnol

Marcel Pagnol va ser un cineasta, dramaturg i novel·lista francès. Va ser el primer director de cinema en convertir-se en membre de l'Acadèmia Francesa: això el fa important.

Al llibre *Astèrix i Obèlix la volta a la Gàl·lia* apareix caricaturitzat a la taverna de *Massalia* anomenada *Casa Panix*.

Fictici

Real

Peter Ustinov

Peter Alexander Baron Von Ustinov va ser un home que va treballar molt, va ser actor i director de cinema, dramaturg, director de teatre, escriptor, presentador de ràdio i televisió, i conferenciant. Va ser també ambaixador de bona voluntat de la UNESCO, i el 1990 va ser nomenat Sir. Al llibre *Astèrix i Obèlix la volta a la Gàl·lia* apareix com

“Encorutilfaluquelejesus”, personatge que va interpretar en el paper del romà Neró.

Fictici

Benito Mussolini

Real

Benito Mussolini va ser un dictador italià (1922-1943) creador d'un règim antidemocràtic anomenat feixisme, en el qual va rebre el sobrenom de *Duce*. Al llibre *Astèrix i Obèlix el combat dels caps* apareix caricaturitzat com el centurió "*Langelus*", que a més a més gairebé sempre apareix cridant.

Fictici

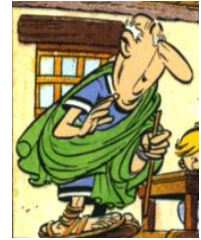
Real

Maximilian D. Berlitz

Maximilian Delphinius Berlitz va ser un professor de llengua estadounidenc d'origen alemany que va fundar les *escoles de idiomes Berlitz*. Al llibre *Astèrix i Obèlix el combat dels caps*, apareix caricaturitzat com Bèrdix, el mestre de l'escola de Serum, encara que no hi comparteix gaire semblança física: més aviat és gramatical, (Berlix / Berlitz) i d'ofici perquè era professor d'escola.

Fictici

Real

The Beatles

The Beatles van ser un grup de música procedent de Liverpool, Anglaterra, format per John Lennon, Paul McCartney, George Harrison i Ringo Starr. Són un dels grups de música pop amb més èxit i vendes de discos de la història de la música popular, i, a més,

han aconseguit el reconeixement dels crítics. Les seves aportacions innovadores a la música popular i el seu impacte cultural van tenir una gran transcendència en els anys seixanta. Al llibre *Astèrix i Obèlix a Bretanya* apareixen caricaturitzats com un grup musical de l'època; encara que George no comparteix gaire semblança amb el seu personatge, els altres components de la banda, sí.

Fictici

Real

Jean Marais

Jean Alfred Villain-Marais va ser un actor francès bastant conegut, que no només va ser actor sinó que també va treballar com a director de cine i teatre, escriptor, pintor i escultor. Al llibre *Astèrix i Obèlix i La Traviata*, apareix caricaturitzat amb alguns trets diferents ja que el seu protagonisme és menor.

Fictici

David Bowie

Real

David Robert Jones, nascut el 8 de gener de 1947, és un músic i compositor de rock britànic. Va ser molt important en la música popular durant més de 5 dècades. No només ha exercit de músic, sinó que també ha estat actor, productor discogràfic i arranjador. Està considerat un innovador en la música, especialment pels seus treballs de l'època dels 70, per la seva veu especial i la profunditat de la seva obra. Al llibre *Astèrix i Obèlix i el Calderó*, apareix caricaturitzat.

Fictici

Gérard Calvi

Real

És un compositor francès, més conegut per haver treballat en tres pel·lícules d'Astèrix: *Astèrix el Gal*, *Astèrix i Cleopatra* i *Les dotze proves d'Astèrix*. Al llibre *Astèrix i Obèlix a Hispània* apareix caricaturitzat com el director d'orquestra que toca al fòrum romà d'Hispàlis.

Fictici

Real

Lino Ventura

Angiolino Giuseppe Pasquale Ventura va néixer el 14 de juliol de 1919 a Parma (Itàlia), i va morir el 22 d'octubre de 1987 a Saint-Cloud (França). Va ser un actor italià del cinema francès. Al llibre *Astèrix i Obèlix i la zitzània* apareix caricaturitzat com "Caius Aerobus".

Fictici

Real

Guy Lux

Maurice Guy va ser un presentador de programes d'entreteniment de la televisió francesa. Al llibre *Astèrix i Obèlix, la residència dels déus* apareix caricaturitzat com Matius Pratus, l'encarregat del sorteig d'un dels cenacles de la residència dels déus.

Fictici

Real

Jean Richard

Jean Richard va néixer el 18 d'abril de 1921 i va morir el 12 de desembre de 2001. Va ser un actor francès que va tenir un circ i un zoològic als afores de París. Al llibre *Astèrix i Obèlix, els llores del Cèsar* apareix caricaturitzat com un domador de feres del circ Màxim.

Fictici

Jacques René Chirac

Real

Jacques René Chirac va néixer el 29 de novembre de 1932 a París. És un polític francès retirat, que al llarg de la seva carrera política va exercir diferents càrrecs: va ser Primer Ministre, alcalde de París, President de la República de França i copríncep d'Andorra. Al llibre *Obèlix i companyia* apareix caricaturitzat com "Cayo Coyuntural".

Fictici

El prim i el gras

Real

Stan Laurel i Oliver Hardy, coneguts popularment com el prim i el gras,

van formar la parella còmica més cèlebre del segle XX. Van formar el gran duo del cinema americà d'entreguerres. Les seves històries estaven basades en problemes, embolics i destrosses. Al llibre *Obèlix i companyia* apareixen caricaturitzats com dos romans.

Fictici

Annie Cordy

Real

Leonie Cooreman va néixer el 16 de juny de 1928 a Laeken (Brusel·les).

Ha gravat més de 600 cançons que es reproduïxen en una dotzena de musicals, pel·lícules i programes de televisió. El rei dels belgues Albert II li va concedir el títol de baronessa l'11 d'octubre de 2004. Al llibre *Astèrix i Obèlix a Bèlgica* apareix caricaturitzada com la somrient dona de Gueusealambix, el nervià.

Fictici

Real

Eddy Merckx

Edouard Louis Joseph, Baron Merckx, és més conegut com Eddy Merckx. Va néixer el 17 de juny de 1945 a Meensel-Kiezegem, Brabant, Bèlgica. És un antic ciclista que viu actualment retirat. Al llarg de la seva carrera esportiva va ser campió del Món de Ciclisme i guanyador en diverses ocasions del Gir d'Itàlia, el Tour de França i la Volta a Espanya.

Al llibre *Astèrix i Obèlix a Bèlgica* apareix caricaturitzat com un ràpid missatger belga que vesteix un mallot groc, i corre amb una posició semblant a la dels ciclistes.

Fictici

Real

Sean Connery

Sir Thomas Sean Connery va néixer el 25 d'agost de 1930 a Edimburg. És actor i un productor de cinema escocès que ha guanyat un Premi Òscar, dos premis BAFTA i tres Globus d'or. És conegut per la seva interpretació de l'agent *James Bond* en 7 pel·lícules. Al llibre *L' Odissea d'Astèrix* apareix caricaturitzat com l'espia Ceroceroeix .

Fictici

Real

Kirk Douglas

Issur Danielovitch Demsky va néixer a Amsterdam, Nova York, al 1916. És conegut no només per les seves pel·lícules com ara *Espartaco* de Stanley Kubrick o la seva interpretació del pintor Van Gogh a *El boig del pèl roig*, sinó que també ha estat un productor de cinema nord-americà. Al llibre *El tràngol d'Obèlix* apareix caricaturitzat com l'esclau Espartakis.

Fictici

Real

Jean Paul Rouland

Jean-Paul Rouland va néixer el 28 de maig de 1928 a Saint-Sauveur-le-Vicomte. Va ser un home molt treballador ja que va fer de locutor de radio i televisió, de pintor, d'escriptor i de dramaturg. Al llibre *El tràngol d'Obèlix* apareix caricaturitzat com el màxim sacerdot Atlante Manthekados.

Fictici

Real

Arnold Schwarzenegger

Arnold Alois Schwarzenegger va néixer el 30 de juliol de 1947 a Àustria. És un culturista, un actor de Hollywood molt conegut i polític. És austríac però té la nacionalitat nord-americana. Al llibre *Astèrix i Obèlix, el cel ens cau al damunt!*, apareix caricaturitzat com un dels superclons d'aquesta aventura.

Fictici

Real

Mickey Mouse

Mickey Mouse, també conegut com Ratón Mickey i/o Ratón Miguelito, és un dels personatges de l'animació de Disney més coneguts en tot el món. Va néixer el 18 de novembre de 1928 i la seva història està basada en diferents llegendes sobre la seva creació. Però no ens hi centrarem. Encara que no representa una persona real, és a dir, tot i que és un personatge de ficció, és molt conegut. Al llibre *Astèrix i Obèlix, el cel ens cau al damunt!*, apareix caricaturitzat com un "Dyswaltia". Aquest personatge creat per

Uderzo presenta trets diferents del Mickey real, com el canvi de color i les orelles més petites.

Fictici

Real

Marsupilami

Marsupilami és un personatge francès creat per André Franquin l'any 1952, a les pàgines de *Spirou i Fantasio*. Més endavant, va obtenir la seva pròpia sèrie d'àlbums escrits per Greg i Yann i dibuixats per Batem. Més tard es va

convertir en protagonista en dues sèries de dibuixos animats i d'un videojoc de Sega Genesis. Tampoc és real però cal destacar-lo, ja que és prou conegut. Al llibre *Astèrix i Obèlix, el Llibre d'Or*, Astèrix apareix caricaturitzat amb el cos de marsupilami fent honor al personatge.

Fictici

Gosciny i Uderzo

Real

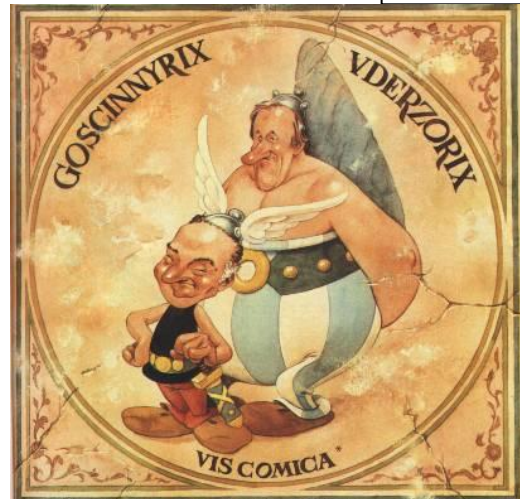

en aquest àlbum.

Els autors dels personatges Astèrix i Obèlix apareixen caricaturitzats en

diferents àlbums del seus còmics. No sempre apareixen junts, sinó que també apareixen separats. La imatge caricaturitzada que més podríem destacar és la seva última aparició en l'últim àlbum *Astèrix i Obèlix, el Llibre d'Or*. Tot i que la imatge va ser creada abans, es va recuperar per introduir-la

Fictici

4.3.2 Personatges principals

Astèrix

És el personatge més important del còmic, ja que li dóna el nom. És el millor amic d'Obèlix i ha estat qualificat d'anti-heroi, ja que sense tenir el físic ni la màxima força, sempre ha pogut sortir de les situacions més perillosos i gairebé sempre n'ha sortit victoriós. La seva força l'obté de la poció màgica elaborada pel druida Panoràmix. René Goscinny explicava que el nom del seu heroi, amb la inicial «A», «representava un avantatge indiscutible per a les classificacions alfabètiques de les futures enciclopèdies del còmic». Apareix en totes les obres ja que n'és el personatge protagonista. És molt intel·ligent i audaç, i el que més li agrada és anar a lluitar contra els romans

Obèlix

És el company d'Astèrix i el seu millor amic. Sempre va acompanyat del seu gos Ideafix. No pot beure poció màgica ja que de petit va caure en una olla on n'hi havia. René Goscinny no va voler proveir el seu personatge principal d'un acòlit que interpretés al seu costat el clàssic paper de «secundari». Però Albert Uderzo, una miqueta frustrat per no haver pogut dibuixar Astèrix com un gal forçut, tal com anhelava, no va poder evitar donar a Astèrix la companyia d'un fort i gran guerrer, més semblat als impressionants personatges musculosos que ja començava a dibuixar. D'aquesta manera, Obèlix, que amb prou feines apareixia en la primera aventura, es va convertir ràpidament en un personatge essencial que els seus autors van anar enriquint poc a poc. Obèlix, segons els seus autors, «és una font inesgotable de gags», ja que és maldestre i es fa més fàcil inventar nous gags amb aquest defecte del personatge. Sembla que hagi crescut abans d'hora, sempre està menjant i, com al seu amic Astèrix, li encanta lluitar contra els romans.

Ideàfix

És l'únic personatge principal que és un animal. Ideafix és el gos d'Obèlix i tots dos estan molt units. La seva primera aparició té lloc al llibre *Astèrix i Obèlix. La volta a la Gàl·lia*. És un gos petit però que menja tant com un de gran.

Panoràmix

És el personatge que desenvolupa el paper de figura paternal, ja que al poblat gal només hi viuen nens grans que no pensen en una altra cosa que dropejar, menjar o barallar-se. Al poblat és molt important ja que és el que proporciona la poció màgica als gals i és el únic que en coneix els ingredients. S'oposa a la força bruta desplegada sense mesura per un Imperi Romà fortament autoritari, i és el garant d'una altra idea d'ordre, basada en uns valors netament més humanitaris. També fa el paper de mestre al poblat i de doctor, ja que, en ser druida, coneix moltes més pocions, a part de la poció màgica.

Abraracúrcix

És el cap del poblat i encara que sembli un personatge poc important, no és així, perquè és l'encarregat d'atorgar determinades missions als nostres amics gals. La seva principal característica és que sempre viatja sobre el seu escut, el qual també transporta els seus ajudants. Amb aquest s'han generat alguns dels gags més divertits, la majoria dels quals representen la caiguda des de dalt de l'escut. També resulten còmics els comentaris que fa Karabella, la seva dona, la qual l'anomena el seu «porquet».

Esautomatix

És el personatge que representa el ferrer del poblat. És fort i ben poc refinat. Només es comunica amb els seus congèneres a cops de puny, naturalment. Sempre és ell qui informa els nostres amics gals de la dubtosa frescor del peix de la caseta del seu amic de davant, Odrealfabetix. Es pot suposar que el seu caràcter és el resultat de l'afició dels autors a la cultura del western, en el qual eren molt populars les baralles. Té al·lèrgia a la música d'Asurancetúrix.

Odrealfabetix

És el personatge que representa el peixater del poblat. És un home imponent i amb el seu bigoti característic. Sempre va a totes les batalles amb un peix a la mà per defensar la seva professió. Qui qüestiona la frescor del seu peix tindrà problemes amb ell. La seva frase més coneguda és «El meu peix no és fresc?». Es baralla constantment amb Esautomatix perquè qüestiona la frescor del seu peix.

Asurancetúrix

És un bard amb una veu que reconeix tot el poblat gal. No obstant això, si és conegut per tothom és sobretot per ser l'etern menyspreat per part dels habitants del poble. Viu apartat dels altres, en una barraca construïda en la copa d'un arbre. És el personatge que sempre veiem al final de tots els còmics, al gran banquet, lligat de peus i mans a l'arbre i amb la boca tapada perquè no pugui cantar. És el més odiat per Esautomatix.

Edadepedrix

És el personatge més vell del poblat gal. Té 93 anys però participa en totes les guerres com si fos el més jove, gràcies a la poció màgica. És un personatge que es va rejuvenir amb l'aparició de la seva dona, de la qual els autors no en diuen el nom. Apareix a *Astèrix i Obèlix i La zitzània*.

Falbala

És un personatge que apareix només en algunes historietes, però és un personatge principal, ja que és l'amor d'Obèlix, el qual n'està totalment enamorat. En una de les històries, ella li fa un petó a Obèlix i ell es transforma en pedra (*El mal tràngol d'Obèlix*). Astèrix tampoc es podrà resistir als seus encants.

Karabella

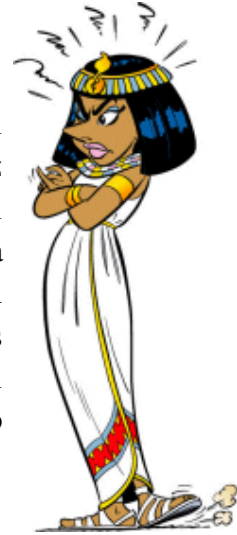

És el personatge que representa la dona del cap del poblat. Sota aquesta faceta de mestressa de casa s'amaga una veritable líder de les tropes, tal al llibre *La rosa i l'espasa* quan puja a l'escut.

Cleòpatra

És el personatge que representa la reina d'Egipte. Per crear el personatge, els autors es van inspirar en l'actuació de l'actriu Liz Taylor en una pel·lícula que van veure l'any 1963 a Brussel·les. És un dels personatges més aclamats en el món d'Astèrix. Representa una Cleòpatra que fa el paper de pare-mare de Juli Cèsar. És irascible i colèrica (llança gerros, etc.), és magnànima (sap reconèixer els seus errors i perdonar els gals quan els envia al calabós per un malentès, al llibre *Astèrix i Cleopatra*), és honesta, autoritària, bella i irònica amb el Cèsar.

Juli Cèsar

Personatge temut i respectat pels altres, reconegut pel físic d'estàtua del qual Albert Uderzo el va dotar. Cal dir que és un personatge a part, que sempre actua de mitjancer amb els gals. El autors es van esforçar per no tractar de manera caricaturesca la seva figura. El Cèsar és una imitació amable i respectuosa de l'imperialisme, i encara que és autoritari i colèric, no es descriu com un dictador sense escrúpols i algunes vegades es mostra agraït amb els gals que l'han tret d'algun embolic. Els autors tampoc van perdre l'ocasió de ridiculitzar les seves tropes, ja que a ell volien respectar la seva figura terrible, i com a les seves tropes els hi havia posat la característica de la por a la força dels gals

,utilitzaven aquesta por per ridiculitzar-les.

4.4 Àlbums del còmic

L'obra *Astèrix i Obèlix* és molt extensa: consta de 34 àlbums i alguns dossiers temàtics. Els àlbums són:

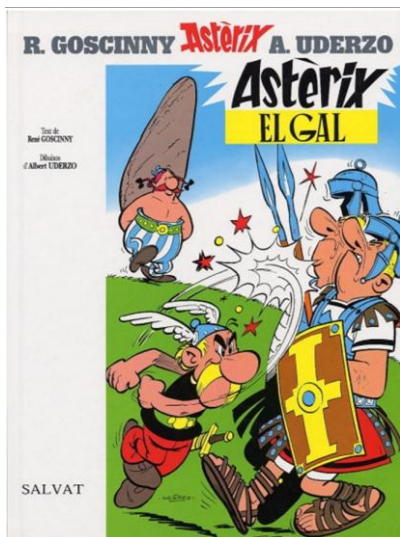
1. *Astèrix el Gal* (1961)
2. *La falç d'or* (1962)
3. *Astèrix i els Gots* (1963)
4. *Astèrix Gladiador* (1964)
5. *La volta a la Gàl·lia* (1965)
6. *Astèrix i Cleòpatra* (1965)
7. *El combat dels Caps* (1966)

18. *Els Llorers del Cèsar* (1972)
19. *L'Endeví* (1972)
20. *Astèrix a Còrsega* (1973)
21. *El Regal del César* (1974)
22. *La Gran Travessia* (1975)
23. *Obèlix i Companyia* (1976)
24. *Astèrix a Bèlgica* (1979)

8. <i>Astèrix a la Bretanya</i> (1966)	25. <i>La gran Rasa</i> (1980)
9. <i>Astèrix i els Normands</i> (1967)	26. <i>L'Odissea d'Astèrix</i> (1981)
10. <i>Astèrix Legionari</i> (1967)	27. <i>El fill d'Astèrix</i> (1983)
11. <i>L'Escut Arvern</i> (1968)	28. <i>Astèrix a l'Índia</i> (1987)
12. <i>Astèrix en els Jocs Olímpics</i> (1968)	29. <i>Astèrix, la Rosa i l'Espasa</i> (1991)
<i>Astèrix en els Jocs Olímpics</i> (2008)	30. <i>El Tràngol d'Obèlix</i>
13. <i>Astèrix i el Calderó</i> (1969)	31. <i>Astèrix i Latraviata</i> (2001)
14. <i>Astèrix a Hispània</i> (1969)	32. <i>L'Astèrix mai vist</i> (2003)
15. <i>La Zitzània</i> (1970)	33. <i>El cel ens cau al damunt!</i> (2005)
16. <i>Astèrix al país dels Helvecis</i> (1970)	34. <i>L'Aniversari d'Astèrix i Obèlix-El Llibre d'Or</i> (2009)
17. <i>La Residència dels Déus</i> (1971)	

Ja que seria molt llarg parlar de tots els àlbums, només faré una breu explicació d'alguns dels àlbums més coneguts.

1. *Astèrix el Gal* (1961)

Guió: René Goscinny - **Dibuixos:** Albert Uderzo

Títol original: *Astérix le Gaulois*

Editor: Hachette Livre

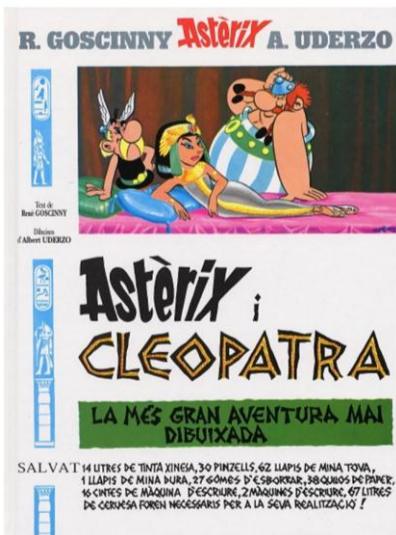
Primera publicació: Pilote n° 1 (29/10/1959)

Primera edició de l'àlbum: 1961

Adaptació a pel·lícula animada: 1967

És la primera obra de René Goscinny i Albert Uderzo. Va ser publicada l'any 1961. Per tant, és la primera aventura de l'heroi gal, ja que Obèlix en aquesta primera aventura no té tanta importància com Astèrix i Panoràmix, que són més rellevants. A partir dels àlbums posteriors, Obèlix tindrà més protagonisme. L'aventura comença quan els romans segresten el druída Panoràmix perquè els ensenyi la recepta de la poció secreta. Astèrix s'introdueix al campament romà per rescatar-lo. Una vegada dins, Astèrix planeja l'escapada juntament amb Panoràmix, i el que fan es fer creure que els estan preparant la poció màgica, però en realitat els estan preparant una loció per fer créixer el pèl. Mentrestant Astèrix pren la poció màgica i obre el camí fins al poblat. Aquest àlbum no només ha estat editat en forma de còmic, sinó en pel·lícula d'animació, cinta d'àudio, cd, minilibre...

6. Astèrix i Cleòpatra (1965)

Guió: René Goscinny - **Dibuixos:** Albert Uderzo

Títol original: *Astérix et Cléopâtre*

Editor: Hachette Livre

Primera publicació: Pilote n° 215 (05/12/1963)

Primera edició de l'àlbum: 1965

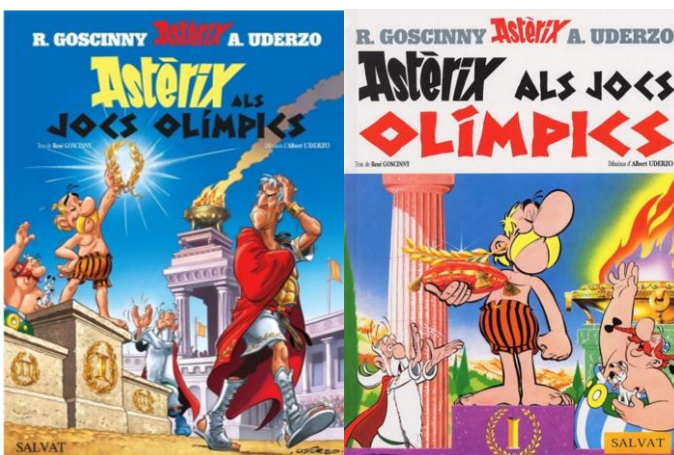
Adaptació a pel·lícula animada: *Astèrix y Cleopatra* (1968)

Adaptació a pel·lícula amb actors reals: *Astèrix i Obèlix, missió Cleopatra* (2002)

És la sisena obra de René Goscinny i Albert Uderzo, i una de les més populars per nombroses raons, d'entre les quals destaquem l'explicació del perquè a l'esfinx li falta el nas (Obèlix que no para quiet la trenca), i les nombroses mencions sobre el nas de Cleòpatra per part del druida Panoràmix. També és coneguda perquè s'ha

portat a l'animació i al cinema amb actors. En aquesta aventura, Astèrix, Obèlix, Panoràmix i Ideafix viatgen a Egipte per ajudar un vell amic del druida Panoràmix, Numerobis. Aquest arquitecte egipci té el deure d'aixecar un palau enmig del desert, en menys de 3 mesos, perquè Cleòpatra pugui demostrar al Cèsar que el poble egipci segueix essent un gran poble. El Cèsar intentarà sabotejar el projecte, per no veure's ridiculitzat davant de la reina d'Egipte.

12. Astèrix als Jocs Olímpics (1968)

Guió: René Goscinny -

Dibuixos: Albert Uderzo

Títol original: *Astérix aux Jeux Olympiques*

Editor: Hachette Livre

Primera publicació: Pilote n° 434 (15/02/1968)

Primera edició de l'àlbum: 1968

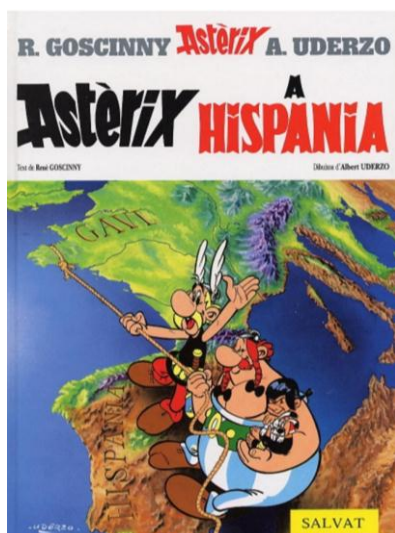
Segona edició de l'àlbum: 2008

És la dotzena obra de René Goscinny i Albert Uderzo.

Coincidint amb els Jocs Olímpics de Mèxic de 1968, fan que els nostres amics gals vagin als Jocs Olímpics de Grècia. Aquesta obra és coneguda ja que va ser portada al cinema l'any 2008. Per aquest motiu es va fer la reedició del còmic. L'aventura comença quan un atleta romà s'entrena pels voltants del poblat gal. Astèrix i Obèlix el veuen i s'interessen per saber quina és la finalitat d'aquest entrenament, que no és altre que participar en els Jocs Olímpics. Astèrix i Obèlix n'informen al cap Abraracúrcix, i tot seguit decideixen entre tots viatjar a Grècia per participar en els Jocs Olímpics. Quan els romans s'assabenten que hi participen els gals, els baixa la moral ràpidament, ja que creuen que amb la poció màgica guanyaran totes les proves, però les lleis gregues no permeten l'ús de cap ingredient que augmenti el rendiment, per la qual cosa Astèrix haurà de participar fent ús de la seva força. Els romans, amb trampes, intentaran emportar-se algun trofeu.

14. Astèrix a Hispània (1969)

Guió: René Goscinny - **Dibuixos:** Albert Uderzo

Títol original: *Astérix en Hispanie*

Editor: Hachette Livre

Primera publicació: Pilote n° 498 (22/05/1969)

Primera edició de l'àlbum: 1969

És la catorzena obra de René Goscinny i Albert Uderzo. En aquest llibre on els nostres amics gals viatgen a Hispània, l'actual Espanya, podem riure amb els diferents tòpics «typical spanish»: el que podem destacar és la processó de druides (més de mig segle abans de la mort de Jesús). Fa una caracterització dels espanyols a través dels tòpics més coneguts arreu del món. En aquesta ocasió la història comença quan Juli Cèsar agafa com a ostatge un nen petit, Pepe, fill del cap d'un petit poblat hispànic que resisteix els romans.

El nen és portat a la Gàl·lia on per casualitat és trobat per Astèrix i Obèlix. La missió d'ells dos serà retornar el nen als seus pares, obrint-se pas a través de camins plens de romans, i lliurant-se de la persecució del centurió Nompossumus.

25. La gran Rasa (1980)

Guió i Dibuixos: Albert Uderzo

Títol original: *Le Grand Fossé*

Editor: Les Editions Albert René

Primera edició de l'àlbum: 1980

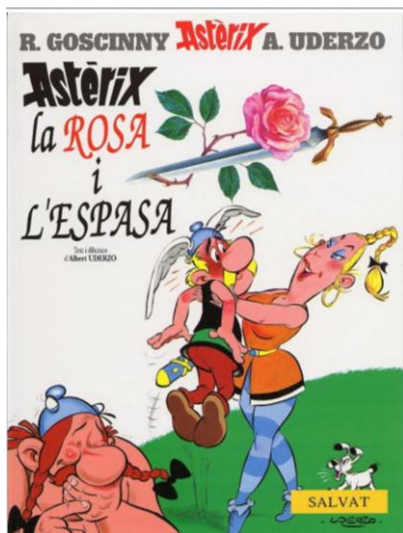
És la vint-i-cinquena obra en la qual René Goscinny no podrà participar, a causa de la seva mort uns anys enrere i Albert Uderzo retornarà al còmic d'Astèrix, després que molts dels lectors havien donat per morta la història amb la mort de René Goscinny. Aquest àlbum és un àlbum molt complet, ja que té diferents referències, com la història d'amor que ens fa pensar en *Romeu i Julieta* de Shakespeare, i la gran rasa que separa el poblat gal és una al·lusió directa al mur de Berlín, com comenta Albert Uderzo: «És una referència a aquest moment precís de la història i,

simplement, em va semblar divertit transformar el mur en una rasa. El que em sorprèn és que, entre totes les interpretacions que s'han fet, ningú l'hagi endevinat. Ningú m'ho ha dit mai.»

La història comença amb un poblat gal que està dividit per la meitat, i cada una de les parts té un cap que vol ser cap de tot el poble. Un cap demana ajuda als romans, i un l'altre cap envia un missatge a Acopdegarròtix, que envia Astèrix, Obèlix i Panoràmix a ajudar a solucionar el problema. La meitat del poble és traït pels romans, però són ajudats pels nostres amics gals i pel fill del cap de l'altra meitat. Després d'aquesta desagradable experiència, el poble es reconcilia sota el comandament d'un fill d'un cap i la filla de l'altre cap. I tot això gràcies a Astèrix, Obèlix i Panoràmix que poden tornar al poblat.

29. Astèrix, la Rosa i l'Espasa (1991)

Guió i Dibuixos: Albert Uderzo

Títol original: *La Rose et le Glaive*

Editor: Les Editions Albert René

Primera edició de l'àlbum: 1991

És la vint-i-novena obra, una obra que Albert Uderzo continua en solitari. Aquest àlbum destaca perquè va ser dels primers àlbums de tota la sèrie en ser publicats simultàniament en tots els països europeus. Per poder-ho aconseguir Albert Uderzo, amb l'ajuda de la seva filla Sylvie, que havia entrat a treballar en l'editorial just en el moment de la publicació d'*Astèrix a l'Índia* amplia els seus esforços de comunicació. El resultat serà un presentació digna d'una pel·lícula de

Hollywood, que serà present a la resta de les obres. Aquest cop la història comença amb la nova estratègia del Cèsar que, per intentar acabar amb el poblat gal, envia una legió de dones per atacar-los, basant-se en el fet que la seva galanteria els impedirà agredir-les. Per altra banda, el poblat gal es veu sacsejat per una revolució femenina, amb l'arribada d'una bardesa anomenada Magistra i les seves idees sobre l'emancipació femenina.

34. L'Aniversari d'Astèrix i Obèlix-El Llibre d'Or (2009)

Guió i Dibuixos: Albert Uderzo

Títol original: *L'Anniversaire d'Astèrix et Obélix - Le Livre d'or*

Editor: Les Editions Albert René

Primera edició de l'àlbum: 2009

Aquest és l'últim àlbum editat per Albert Uderzo on es fa un homenatge a Astèrix i Obèlix pels seus 50 anys de creació. El llibre està ple d'imatges inèdites, i comença amb una carta d'Anne, la filla de Goscinny a Astèrix, i acaba amb un agraïment del personatge a Uderzo, on diu que li dóna les gràcies per no haver-los "deixat morir" amb la mort de René Goscinny el 1977, i per mantenir René viu en les pàgines del còmic. En la

carta d'Anne Goscinny dirigida a Astèrix li diu que tenen un deure comú, és a dir, que tots dos van ser creats per la mateixa persona, René Goscinny. El còmic es basa en fer un homenatge als nostres amics gals, Astèrix i Obèlix, que fan 50 anys. La història gira al voltant de la preparació de la festa sorpresa dels dos gals, a la qual hi seran tots els amics que han viscut les mateixes aventures.

5 Traduccions que s'han fet d'aquest còmic

Astèrix i Obèlix és uns dels còmics més coneguts arreu del món. Ha venut més de 325 milions de còpies. Els 34 llibres o àlbums de la sèrie han estat traduïts a més de 100 llengües. A més de la versió original en francès, la majoria dels àlbums estan disponibles en estonià, anglès, txec, holandès, alemany, gallec, danès, islandès, noruec, suec, finlandès, espanyol, català, basc, portuguès (i portuguès del Brasil), italià, grec modern, hongarès, polonès, romanès, turc, eslovè, búlgar, serbi, croat, letó, i el gal·lès. Alguns àlbums han estat traduïts a idiomes tan diversos com l'esperanto, el gaèlic escocès, l'indonesi, persa, mandarí, coreà, japonès, bengalí, l'africà, àrab, hindi, hebreu, el frisó, el romanx, vietnamita, singalès (cingalès) i el grec antic.

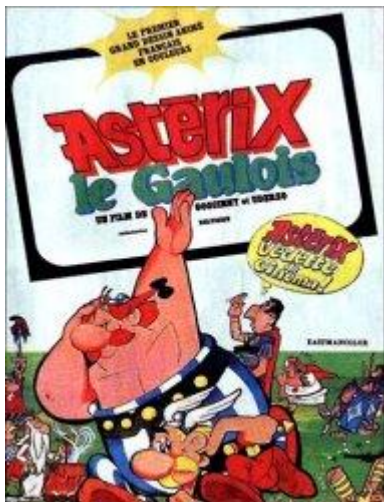
A França, Finlàndia, Polònia i especialment a Alemanya, diversos volums van ser traduïts a diversos idiomes i dialectes regionals, com l'alsacià, bretó, Chtimi (Picard) i cors de França, a Baviera, Suàbia i el baix alemany a Alemanya, i caixubi silesià a Polònia, i dialectes de Savo, Karelia, Rauma, i argot de Finlàndia. Així mateix, a Portugal, es va fer una edició especial del primer volum, *Astèrix el Gal*, que va ser traduït a l'idioma local mirandesà. A Grècia, una sèrie de volums han aparegut traduïts al grec de Creta, de Xipre i als dialectes grecs del Ponto. Als Països Baixos, diversos volums van ser traduïts al frisó, una llengua relacionada amb l'anglès antic que es parla a la província de Friesland. També als Països Baixos dos volums van ser traduïts al limburg, una llengua regional parlada no només al Limburg neerlandès, sinó també al Limburg belga i a la Renània del Nord-Westfàlia, a Alemanya. S'han publicat, també, traduccions per a la minoria hongaresa que viu a Sèrbia, en un hongarès que difereix lleugerament de la llengua dels llibres editats a Hongria. A Sri Lanka, la sèrie de dibuixos animats va ser adaptada al singalès (cingalès) com Sura Pappa, l'única traducció de dibuixos animats estrangers que van aconseguir mantenir l'esperit de la sèrie original intacte.

6.Astèrix i el cinema

6.1Filmografia

Dibuixos animats

Astèrix el gal (1967)

Guió: René Goscinny - Dibuixos: Albert Uderzo

Títol original: *Astérix le Gaulois*

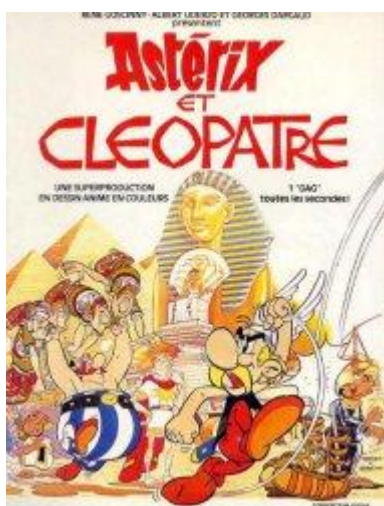
Producció: PRODUCTIONS DARGAUD FILMS

Realització: BELVISION - BRUXELLES

Duració: 65 minuts

Distribució vídeo: CITEL VIDEO / PFC VIDEO

Aquesta va ser la primera aventura projectada a la gran pantalla sobre Astèrix i Obèlix. S'hi explica la història narrada en el còmic i va ser el primer èxit que va tenir al cinema. Estava previst que la difusió fos a través de la televisió, però els germans Siritzy, propietaris de diverses sales cinematogràfiques, van creure que tindria èxit en les sales de cinema i ho van encertar. La pel·lícula va tenir èxit sobretot a França, però també a Alemanya. René Goscinny i Albert Uderzo van proposar-se, a partir d'aquest moment, el seu somni de nens de convertir-se en autors de dibuixos animats. Després d'aquesta primera pel·lícula ja es van posar en marxa per a la creació de la següent: *Astèrix i Cleòpatra*.

Astèrix i Cleòpatra (1968)

Guió: René Goscinny - Dibuixos: Albert Uderzo

Títol original: *Astérix et Cléopâtre* amb la participació de Pierre Tchernia

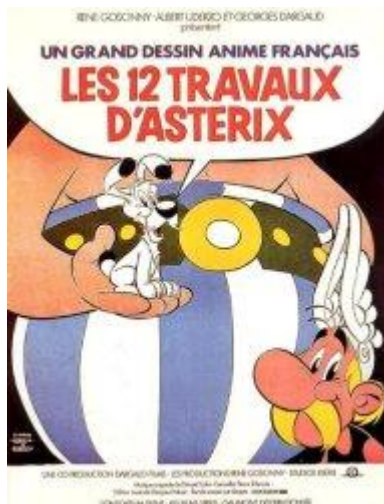
Producció: PRODUCTIONS DARGAUD FILMS

Realització: BELVISION - BRUXELLES

Duració: 69 minuts

Distribució vídeo: CITEL VIDEO / PFC VIDEO

És la segona aventura d'Astèrix. S'hi narra la història de Numerobis que demanarà ajuda a Panoràmix perquè Cleòpatra li demana que construeixi un palau en menys de 3 mesos per demostrar al Cèsar que els egipcis són millors. Ell se sent incapaç de fer-ho, per això recorre als gals per veure si el poden ajudar. Aquesta vegada René Goscinny i Albert Uderzo porten a la pràctica el seu somni de fer una pel·lícula de dibuixos animats. Va ser una de les pel·lícules més difoses a les televisions europees perquè es va passar per Nadal. Gràcies a això, moltes de les cançons de Gerard Calvi s'han convertit en popular per les dates del Nadal.

Les dotze proves d'Astèrix (1976)

Guió: René Goscinny - Dibuixos: Albert Uderzo

Títol original: Les 12 travaux d'Astérix

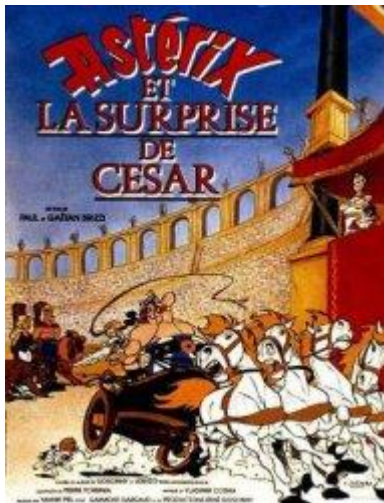
Producció: PRODUCTIONS DARGAUD FILMS y
LES PRODUCTIONS RENE GOSCINNY - STUDIOS
IDEFIX

Duració: 78 minuts

Distribució vídeo: CITEL VIDEO / PFC VIDEO

És la tercera aventura d'Astèrix on el Cèsar decideix que no pot ser humiliat més vegades i demana als gals que escullin dos representants. Han de passar dotze proves que només els déus podrien superar, però el que no sap el Cèsar és que els representants seran Astèrix i

Obèlix i que compten amb l'ajuda de la poció màgica. Aquesta serà una de les dues pel·lícules realitzades als estudis Idefix, creats pels famosos autors. Va ser un èxit rotund ja que aquest guió creat per René Goscinny i Albert Uderzo era totalment original i inèdit. No s'havia publicat mai en còmic.

Astèrix i la sorpresa del Cèsar (1985)

Guió: adaptació dels àlbums de René Goscinny i Albert Uderzo amb la participació de Pierre Tchernia

Títol original: Astérix et La Surprise de César

Producció: GAUMONT - PRODUCTIONS
DARGAUD FILMS - PRODUCTIONS RENE
GOSCINNY

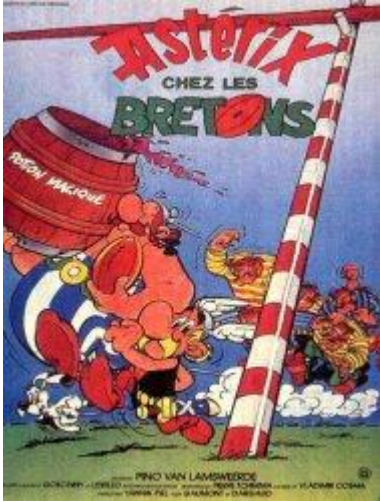
Duració: 78 minuts

Distribució vídeo: GAUMONT COLUMBIA
TRISTAR HOME VIDEO

Aquesta és la quarta pel·lícula d'Astèrix que es basa en els àlbums d'*Astèrix Legionari* i *Astèrix Gladiador*. S'hi narra com Obèlix s'enamora d'una noia que ha arribat al poblat, Falbala: Obèlix li porta roses i en aquell moment ella cau als braços d'ell. Quan marxen junts, són capturats per un cap romà que els portarà al seu campament, Astèrix i Obèlix decideixen allistar-se a la legió per poder-los salvar. Aquesta aventura va ser un ressorgiment d'Astèrix i Obèlix a la gran pantalla ja que des de feia ja deu anys, a partir de la mort de René Goscinny el 1977, Albert Uderzo havia quedat apartat del món cinematogràfic a partir de la liquidació dels estudis Idéfix. Fruit de la negociació amb Georges Dargaud, aquesta pel·lícula i la següent marcaran el retorn d'Astèrix a la gran pantalla.

Astèrix a Bretanya (1986)

Guió: adaptació de l'àlbum homònim de René Goscinny i Albert Uderzo amb la participació de Pierre Tchernia

Títol original: *Astérix chez les Bretons*

Producció: GAUMONT - PRODUCTIONS
DARGAUD FILMS - PRODUCTIONS RENE
GOSCINNY

Realització: Pino van Lamsweerde

Duració: 78 minuts

Distribució vídeo: GAUMONT COLUMBIA
TRISTAR HOME VIDEO

En aquesta aventura es demostra que, tot i que sembla fàcil que el Cèsar pugui conquerir tota la Bretanya, un petit poblat és capaç de resistir-s'hi: es neguen a lluitar a partir de les 5 i als caps de setmana. El líder del poblat decideix demanar ajuda als nostres amics els gals, els quals els van a ajudar i porten la poció màgica, la qual és robada a Obèlix quan està borratxo, fins que al final s'acaba perdent ja que als romans els cau al mar. Astèrix decideix improvisar una "poció màgica", barrejant amb aigua calenta unes herbes que li dóna un comerciant, i a partir del moment que el poblat britànic se la beu, es torna capaç de derrotar els romans. Un cop derrotats, adoptaran aquesta beguda com a beguda nacional. En arribar al poblat, Panoràmix els diu que les herbes son te. Aquesta serà l'última col·laboració d'Albert Uderzo i el seu editor en els dibuixos animats.

Astèrix i el cop de Menhir (1989)

Guió: Yannik Voight i Adolph Kabatek, segons els àlbums *El combat dels caps* i *L'Endeví*.

Títol original: *Astérix et le Coup du menhir*

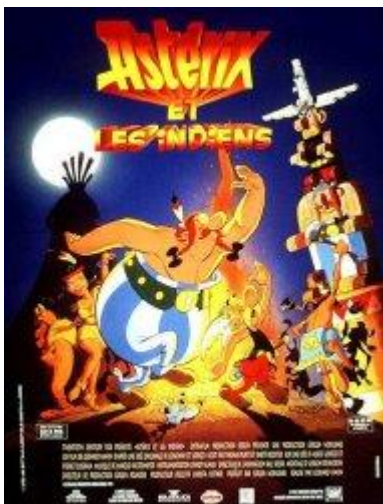
Producció: GAUMONT, GAUMONT PRODUCTION,
EXTRAFILM PRODUKTION

Realització: Philippe Grimond

Duració: 77 minuts

Distribució vídeo: GAUMONT COLUMBIA
TRISTAR HOME VIDEO

Aquesta aventura es centra al poblat gal, on el druida Panoràmix, a causa d'un cop de menhir ha perdut el cap i té amnèsia. Astèrix i Obèlix intentaran per tots els mitjans poder arreglar aquest problema, sense oblidar-se dels romans que ronden pels voltants. La coproductora Gaumont continuà produint aquest film, a canvi de poder compartir la producció. I va ser Extra film que, gràcies a l'empenta del seu dirigent, senador de Berlín i propietari de diverses sales de cinema a la RFA, el qual tenia en aquell moment amb una sòlida reputació arran de l'èxit increïble de les pel·lícules d'Astèrix al seu país, la que respongué davant d'aquest repte. Al final aconseguiren crear millors animacions, gairebé a l'alçada de les americanes.

Astèrix a Amèrica (1994)

Guió: adaptació d'Albert Uderzo i Pierre Tchernia del àlbum *La Gran Travesia*.

Títol original: *Astérix et les indiens*.

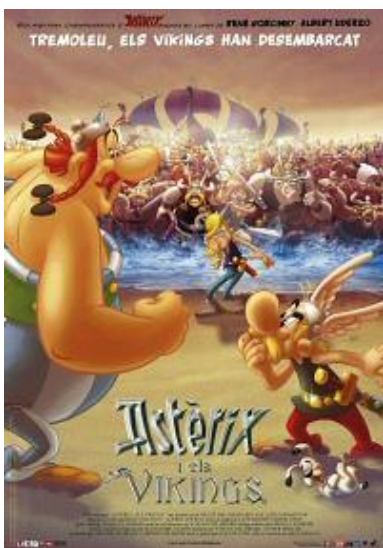
Producció: EXTRAFILM PRODUKTION GmbH
BERLIN

Realització: Jurgen Wohlrabe Produktion y Gerhard Hahn Film

Duració: 80 minuts

Distribució vídeo: PFC VIDEO

Aquesta aventura es produeix a causa d'una discussió entre dos nens petits al poblat gal, durant la qual el calderó on Panoràmix havia preparat la seva poció màgica cau a terra. El druída Panoràmix surt al bosc a buscar més ingredients per preparar-la, però és capturat per uns romans. Astèrix i Obèlix volen ajudar-lo i persegueixen els romans, els quals tenen la intenció de llençar Panoràmix a la fi de la Terra, però el que no saben és que la terra no és plana i es trobaran amb Amèrica, seguiran endavant i Astèrix i Obèlix els seguiran per salvar el seu amic, el druída Panoràmix. Aquesta pel·lícula va ser la que posà fi a les produccions de Gaumont ja que després de les audiències no satisfactòries de l'anterior producció, la productora passà a mans d'Extra film que es situà com a única. Encara que aquesta pel·lícula es troba una mica lluny del guió original del còmic, el realitzador alemany Hahn hi va intentar introduir un humor, segons ell, millor que el de l'autor Albert Uderzo.

Astèrix i els vikings (2006)

Guió: Jean-Luc Goossens; amb la col·laboració de Stefan Fjeldmark, adaptació del còmic d'Albert Uderzo i René Goscinny *Astérix i els normands*.

Títol original: *Astérix et les Vikings*.

Producció: Natalie Altmann i Thomas Valentin

Realització: Stefan Fjeldmark y Jesper Møller.

Duració: 78 minuts

Distribució vídeo: DVD

Aquesta vegada l'aventura al poblat gal comença quan reben Gudúrix, el nebot del cap del poblat, que encomana a Astèrix i Obèlix la tasca de convertir-lo en un home fet i dret. Però encara que l'adolescent de Lutecia que va amb aires de superioritat, en realitat és un covard i l'entrenament al qual el sotmeten no sembla que faci canviar gaire les coses. Per altra banda, els vikings han desembarcat a la Gàl·lia a la recerca del campió de la por, ja que el seu mag els ha dit que la por dóna ales, i que si troben el campió els pot ensenyar a volar. Quan els vikings segresten Gudúrix esclata la catàstrofe. Astèrix i Obèlix surten, en direcció al nord, a la recerca del jove que s'ha vist

involucrat en un complot sense voler-ho. Durant el seu viatge Gudúrix coneix la preciosa Abba, i aleshores s'adona que l'amor pot tenir el mateix efecte que un cop de puny, "tot un xoc de cultures".

Pel·lícules

Astérix i Obèlix contra el Cèsar (1999)

Títol original: *Astérix et Obélix contre César*

Guió: Claude Zidi, basat en el còmic de René Goscinny i Albert Uderzo

Producció: RENN PRODUCTIONS, KATARINA FILMS, BAVARIA FILMS

Direcció: Claude Zidi

Duració: 105 min

Distribució vídeo: PATHE

Aquesta pel·lícula ens retorna a l'inici :ens explica que el petit poblat d'Astèrix i Obèlix és l'últim lloc que queda fora del control dels romans. Quan el recaptador

d'impostos, Cladius Incompactus, no aconsegueix recaptar els diners dels seus habitants, el propi Juli Cèsar s'acosta al lloc per veure què hi ha d'especial en ells. El secret és una poció màgica preparada pel seu druída Panoràmix, que els dona a tots una força sobrehumana quan en beuen. Això ho descobreix Lucius Detritus qui segresta el druída Panoràmix per descobrir com es fa la fórmula i fer-se amb el poblat gal i l'imperi.

Astèrix i Obèlix intentaran rescatar-lo però no serà tan fàcil com creuen.És una de les pel·lícules més importants ja que per primera vegada els personatges de la pel·lícula són de carn i ossos i estan interpretats per dos grans actor francesos: Gérard Depardieu fa d'Obèlix, i Christian Clavier d'Astèrix. La història és inèdita, però hi trobem personatges de diferents àlbums. Des d'aquest moment molts còmics somien passar a la gran pantalla i ser interpretats per actors i actrius reals. La idea de la pel·lícula va sorgir l'any 1994, però no va ser acceptada, ja que en aquell moment Claude Berri i Albert Uderzo no volien ni sentir a parlar de la idea de portar els personatges a la realitat. Però després d'insistir molt, Sylvie Uderzo, directora de l'editorial, va aconseguir fer-los canviar d'idea i que la pel·lícula comencés a realitzar-se.

Astèrix i Obèlix Missió Cleòpatra (2002)

Títol original: *Astérix et Obélix: Mission Cléopâtre*

Guió: Claude Zidi, basat en el còmic de René Goscinny i Albert Uderzo

Producció: KATHARINA RENN PRODUCTIONS, TFI FILMS PRODUCTIONS, CHEZ WAM

Direcció: Alain Chabat

Duració: 104 min

Distribució vídeo: PATHE

En aquesta ocasió, l'acció es situa a l'any 52 aC quan Egipte, governat per la poderosa Cleòpatra, ha caigut sota l'Imperi romà. El pitjor és que Cleòpatra ha decidit entregar el seu cor a Juli Cèsar, emperador del poble més gran del món. Farta dels sarcasmes del Cèsar, l'orgullosa i guapa reina fa una aposta amb ell: si aconsegueix construir un palau per ell enmig del desert en menys de 3 mesos, ell reconeixerà que el poble egipci és el més gran de tots. Cleòpatra confia la seva missió a Numerobis, un arquitecte emergent avantguardista, al qual cobrirà d'or si guanya, o llençarà als cocodrils si perd. Numerobis necessita un miracle per poder fer-ho i aquest miracle són Astèrix, Obèlix i Panoràmix. Aquesta és la segona obra cinematogràfica d'Astèrix. A França va tenir més èxit que la primera: és molt fidel al còmic i ha estat dirigida per un enamorat del món d'Astèrix, Alain Chabat. A partir d'aquesta pel·lícula, Astèrix es comença a valorar com una llarga saga de pel·lícules amb una carrera cinematogràfica ben llarga.

Astèrix i Obèlix als Jocs Olímpics (2008)

Títol original: *Astérix aux jeux olympiques*

Guió: Alexandre Charlot, Olivier Dazat, Thomas Langmann, Franck Magnier

Producció: Coproducció França-Espanya-Alemanya

Direcció: Thomas Langmann, Frédéric Forestier

Duració: 116min

Distribució vídeo: DVD

Aquesta és l'última de les pel·lícules d'Astèrix i Obèlix que s'ha fet. La pel·lícula ens torna a situar al poblat dels irreductibles gals, on no només es persegueixen els romans i els senglars, sinó que també es persegueix l'amor. Alafòlix, jove guerrer intrèpid i romàntic, està enamorat de la preciosa princesa grega Irina. Sense retrocedir davant de cap bogeria, Afòlix ha gosat desafiar Brutus, que també competeix pel favor de la princesa. D'aquesta forma tots dos competiran per la mà de la bella Irina en els Jocs Olímpics. Astèrix, Obèlix i Alafòlix, carregats de la famosa poció màgica de Panoràmix, competeixen i aniran passant totes les proves i donaran una bona lliçó al Cèsar. El més destacat d'aquesta pel·lícula és que va ser rodada en gran part a Almeria i

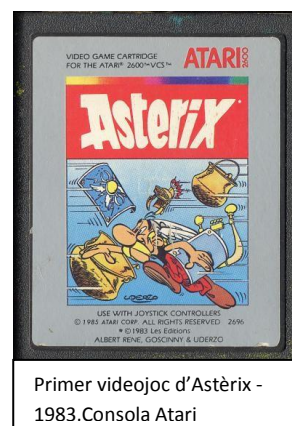
Alacant. Hi participen actors espanyols com Santiago Segura fent de Doctormabus. Encara que aquí les crítiques la titllaven de molt allunyada del guió original del còmic, a França va tenir una gran acceptació.

7. Videojocs sobre Astèrix.

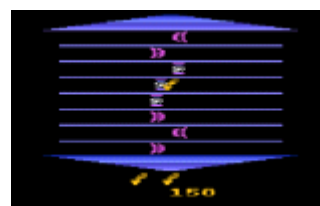
Astèrix no només ha estat conegut arreu del món com a còmic, sinó que al llarg del temps s'ha anat introduint en el món dels videojocs, un món, actualment, encara més popular que el dels còmics. Això n'ha fet augmentar la seva popularitat i ha donat més diners als seus creadors. Astèrix va començar en el món dels videojocs l'any 1983, i ha continuat fins a l'actualitat. L'últim va aparèixer l'any 2009. S'han produït 36 videojocs sobre el personatge gal, tots en diferents plataformes per a jugar.

Aquest videojocs són:

- Astèrix (Atari 2600) - Atari - 1983
- Obèlix (Atari 2600) - Atari - 1983 (versió alternativa d'Astèrix)
- Astèrix i el calderó màgic (Commodore 64 , ZX Spectrum , Amstrad CPC) - Melbourne House - 1986
- Astèrix i la catifa màgica (Commodore 64 , Amiga 500 , Atari ST , PC) - Visió Coktel - 1987
- Astèrix Chez Rahàzade (Amstrad CPC) - Visión Coktel - 1988 (versió de CPC de la Catifa Màgica)
- Astèrix: Operació Panoràmix (Amiga 500 , Atari ST , PC) - Coktel Vision - 1989
- Astèrix (Master System) - Sega - 1991
- Astèrix a Morgenland (Commodore 64) - Bomico / Melbourne House - 1992
- Astèrix (Arcade) - Konami - 1992
- Astèrix (Super Nintendo) - Infogrames - 1993
- Astèrix (Game Boy , NES) - Bit Managers / Infogrames - 1993
- Astèrix i la misió secreta (Master System , Game Gear) - Sega - 1993
- Astèrix i el Gran Rescat (Mega Drive / Genesis - Sega - 1993
- Astèrix i el Gran Rescat (Master System , Game Gear) - Sega - 1994
- Astèrix i el poder dels déus (Mega Drive / Genesis) - Core Design / Sega - 1995
- Astèrix el rerte del César (CD-i , PC) - Infogrames - 1995
- Astèrix i Obèlix (Game Boy) - Bit Managers / Infogrames - 1995
- Astèrix i Obèlix (Super Nintendo , PC) - Bit Managers / Infogrames - 1996
- Astèrix i Obèlix (PlayStation) - Infogrames - 1999
- Astèrix i Obèlix (Game Boy Color) - Bit Managers / Infogrames - 1999 (Asterix y Obelix versió de Game Boy)
- Astèrix Buca a Ideàfix (Game Boy Color) - Infogrames - 2000

Primer videojoc d'Astèrix - 1983. Consola Atari

Imatge del videojoc Astèrix (Atari 2600) - Atari -

- Astèrix i Obèlix contra el César (PlayStation , PC)
- Cryo Interactive - 2000
- Astèrix i Obèlix: La Guerra de las Gàl·lies (PC) - Infogrames - 2000
- Astèrix i Obèlix: La bojeria Mega (PlayStation , PC) - Infogrames - 2001
- Astèrix i Obèlix: colpejar-los Tots (Game Boy Advance) - Bit Managers / Infogrames, 2002
- Astèrix i Obèlix XXL (PlayStation 2 , PC , GameCube , Game Boy Advance) - Atari - 2004
- Astèrix i Obèlix XXL 2: Missió: Las Vegas (PlayStation 2 , PC) - Atari - 2005
- Astèrix i Obèlix XXL 2: Missió: Wifix (Nintendo DS , PSP) - Atari - 2006
- Astèrix i Obèlix XXL 2: Missió: Las Vegas per PSP, i un remake per Nintendo DS)
- Astèrix i Obèlix en els Jocs Olímpics (PlayStation 2 , PC , Nintendo DS , Wii , Xbox 360) - Atari - 2007 (2008 per la versió Xbox 360)
- Astèrix Brain Trainer (Nintendo DS) (Atari)
- Astèrix i Obèlix: Aquests romans estan bojos! (Nintendo DS) (Ubisoft) (29 de octubre de 2009)

Imatge del videojoc Astèrix i Obèlix :Aquests Romans estan bojos!(Nintendo Ds 2009).És l'últim videojoc sobre el personatge.

8.Parc Astèrix

Parc Asterix és un un parc temàtic que va obrir el 30 d'abril de 1989 i està gestionat pel grup de recreació CDA parcs des de 2002. El parc temàtic es dedica a l'univers del còmic d'Albert Uderzo i René Goscinny : Astèrix. Està situat a Plailly, en l'Oise, a 30 km de París.

Història

Parc Astèrix és, amb Big Bang Smurf, Mirapolis i Zygofolis, un dels projectes més importants en la tardana dècada de 1980 ,de parcs temàtics. "Parc Astèrix SA" es funda el 1985. Al capdavant del projecte, el Grup Financer britànic Barclays es reuneixen vint inversors incloent-hi la Unió d'assegurances París, l'empresa d'aigua en General, el grup d'Havas. Sis dissenyadors, entre ells Pierre Tchernia i Albert Uderzo, estan treballant en el disseny del Parc. La inversió representa 850 milions de francs francesos (130 milions d'euros) per a un miler de llocs de treball creats. La ubicació és seleccionada - Lampon - a causa de la seva xarxa de comunicacions. L' Aeroport de Paris Charles de Gaulle es troba a 10 quilòmetres, un via privada es connecta al Parc a l'autopista A1 i un servei de trasllat de línia de Metro. Dos milions de visitants van visitar-lo l'any 1989.

Jack Lang, Ministeri de cultura inaugura Parc esbarjo el 30 abril de 1989 , després de dos anys de treball. Està compost en el moment d'inauguració per cinc eixos temàtics:

la via antiqua, el poble d'Astèrix, al carrer de París, l'Estany gran i la ciutat. Les primeres setmanes, el Parc és víctima del seu èxit i els visitants s'han superat . La gestió de les multituds és un problema. La rampa d'autopista no és suficient, 8500 llocs d'aparcaments s'omplen massa poc a poc, alguns llocs d'interès no giren amb la suficient rapidesa i especialment el nombre de seients en restaurants és insuficient. L'assistència s'ensorra a causa de la insatisfacció dels ciutadans. Els primers anys són durs. El Parc té dificultats financeres a la tardor de 1989, Lampoon a causa d'una presència decebedor. Un terç de la capital per accionistes s'utilitza per omplir el buit de l'operació del primer exercici. Els dos terços restants s'utilitzen per augmentar la capacitat. La segona temporada es va iniciar el 4 d'abril 1990, amb 60 milions de francs (sobre 10 milions €) va invertir en llocs d'interès, allotjament, restauració i reparació i un nou espai: el lloc de Gergòvia. L'any tancat amb les millors puntuacions: 1.453.000 visitants, un volum de negoci de 260 milions de francs (40 milions d'euros), un augment del 22% en el primer exercici. Parc esbarjo es va invertir 19 milions de francs (3 milions euros) per a l'obertura de la temporada de 1992.El 12 d'abril de 1992, Eurodisney va obrir les seves portes i el Parc d'Astèrix .Les xifres han plantejat les pors de la fallida. El Director, Olivier de Bosredon, pren mesures dràstiques com les restriccions, acomiadaments, pressupost. No obstant això, les famílies es va acostar per la idea de grans parcs d'oci a través de la comunicació de Disney i això beneficia Parc Gal. A més a més, es posiciona a aquest competidor.

El 1994, la prosperitat va arribar amb l'obertura de l'àrea grega, en representació de 20 milions de francs (3 milions€). L'assistència és puja de (1,5 milions de visitants), les vendes augmenten un 32% a 270 milions de francs francesos (més de 40 milions d'euros). Per primera vegada en la seva història, el parc temàtic és rendible. Des d'aleshores, ha continuat pujant a la part superior per establir-se en el trio dels parcs francesos sota assistència. L'any 1997 és excepcional per al Parc amb 1,9 milions de visitants atrets per la novetat de l'any: thunder de Zeus. Permeten aconseguir el seu millor any des de la seva obertura. En efecte, el volum de negocis i l'assistència curs del 14% en un any.

El 2005, el parc temàtic vol lluitar contra el Halloween i llança la "festa de druides". Torna a la seva decisió en 2009 celebrar Halloween a l'esdeveniment "por en el Parc Astèrix". No obstant això, durant uns quants anys, la timidesa d'inversió pesa sobre la popularitat del lloc, rebutjats per les llars. Aquest mateix any, va obrir per primera vegada en el Nadal. El 2008, el Parc rep una assistència de més de 12% i l'augment de creixement del volum de negocis 7,54%. Aquest increment s'explica per un augment en el nombre de dies d'obertura (després de la llanxa de la temporada d'hivern). El lloc així tornar amb un augment de la presència després de tres anys de decadència. Per celebrar els vint anys

del Parc al 2009, es va llançar un programa de rehabilitació de les atraccions i rehabilitació del Parc. A més, l'emblema de l'estàtua d'Astèrix és d'or per a l'ocasió. El grup té previst construir 30.000 m² dels nous atractius per al 2014 en el lloc de Parc Asterix i 100 habitacions (donant el nombre total d'habitacions disponibles a 200).

Parts del parc

El parc està dividit segons el món d'Astèrix mes o menys, i consta de 6 parts:

Via Antiqua

Aquesta és l'àrea que ofereix l'entrada al parc, a la part central del parc, en aquest carrer es troben alguns dels punts d'informació, botigues, on també es poden trobar algunes escultures.

L'Imperi romà

Un cop passada la Via Antiqua trobem, la zona d'estil romà. Aquesta zona es fidel als àlbums del còmic. Els llocs destacats són:

-*Romus i Rapidus* : un riu ràpida agitat a bord del grans boies.

-*Els espies de Cèsar* : circuit en monorail, on els visitants més petits poden pedalejar.

-*El passeig musical de Cèsar* : carrusel dels personatges principals d la tira còmica .

-*Tren* : tren de nen .

-*El repte de Cèsar* .

-*Legió reclutes* : espectacle de comèdia que barreja el circ, màgia i números trapezi elàstic en el cor de les arenes.

La Grècia

Aquesta àrea conte el tema grec, anteriorment va ser inclosa en el districte del *gran llac*. L'antiga Grècia és una àrea a les rodalies de l'Imperi Romà. Plenament tematitzada explícitament en el món hel·lenístic i la seva mitologia, presentat en el famós estil humorístic de la tira còmica d'Albert Uderzo i René Goscinny. Un espectacle i cinc llocs d'interès es troben en aquesta àrea:

-*El Cavall de Troia* : l'atracció de tipus catifa de vol .

-*El vol del Icarus* : muntanya russa temàtica sobre la coberta de vol i la caiguda del fill de Dèdal.

-*El riu d'Elis* : viatge pacífic en petites boies en els jardins grecs típics .

-*La Hidra de Lerna* : l'atracció semblant a un pop.

-*Tro de Zeus* : muntanya russa de fusta amb una alçada de trenta-tres metres i una

velocitat al voltant de 80 km/h.

-*El teatre de Posidó* : Espectacle de dofins i lleons marins .

Els Vikings

Els Vikings és l'àrea que es troba al voltant del llac , la zona que anteriorment era anomenada "El gran Llac". És un dels principals llocs on l'esdeveniment *Lutecia Beach* es porta a terme. L'àrea temàtica acull sis llocs d'interès:

-*La Galera* : l'atracció de tipus vaixell.

-*El vol de com* petites aeronaus, per als més petits.

-*El mini carrusel* : carrusel per als més petits.

-*Les petites embarcacions* : atraccions per els petits.

-*Les cadires voladores petits* : arsenal de cadires , per als més petits.

-*Goudurix* : Muntanya russa de metall , que ha estat criticada per la seva dures com a atracció , és a dir , que és molt forta.

A través del temps

És la primera àrea amb un tema específic fora d'Astèrix que es centra en la vida de l'edat mitjana, cavallers, etc. L'àrea, evoluciona des de l'edat mitjana al segle XVII fins el segle XVIII. En la part coberta del carrer de París, hi ha diverses animacions, projeccions de cinema, botigues i paisatge en el llinatge de la moderna París. El visitant té cinc llocs d'interès i una mostra:

-*Els cavalls de Roy* : carrusel orientat amb objectes amb tema medieval

-*National 7* : circuit a través d'una petita campanya referint-se a la ruta blava .

-*Les cadires voladores* : arsenal de cadires de vol.

-*L'Oxigenariem* : és una atracció on es fa un descens de boies .

-*Les mans a la Mona Lisa* : Una carrera de recerca entre els lladres i policíes amb efectes de pirotècnia.

-*L'espectacle de la rua de Paris* : Aquest espectacle ha estat eliminat de la programació del Parc al 2010.

Gàl·lia

Àrea del poble d'Astèrix com es veu en la tira còmica. Des de 2004, el poble s'obre de 12: 30 PM amb una producció. És el principal lloc on es pot trobar els personatges per a fer-se fotos. Aquesta zona està composta per la part del poble d'Astèrix i d'altra banda el districte formalment anomenat en comptes de Gergòvia i llavors l'àrea del llac. Aquesta àrea ofereix deu llocs d'interès i una mostra:

- Creuers Corncob*: circuit de petites embarcacions donant voltes al poble, on es troben els personatges principals de les aventures d'Astèrix principals .
- El bosc dels druides* : zona lúdica amb tobogans, màgia a la cova.
- El calderons* : la típica atracció de les taces ,però en comptes de taces són calderons.
- Menhir Express* : Viatges actiu a través del bosc acabant en una caiguda de 13 metres .
- El rastre de Hooray* : Muntanya russa amb nou-cents metres d'ascendència per a una velocitat acostar-se a 60 km/h. L'atracció visible per l'autopista.
- The Grand Splatch* : circuit aquàtic a les altures de la roca que acaba en una caiguda
- Périférix* : muntanya russa per als nens.
- La ronda de registres* : viatge en cercle ,per als nens.
- La tempesta petit* : atracció musical per als petits.
- Petits dipòsits Tamponneurs* : autos de xoc.
- Bernard Bilis* : espectacle de màgia en teatre de Getáfix 600 llocs des de 2007.

La propera obertura l'any que bé serà l'àrea d'Egipte.

9. Se'n va Uderzo: mor una era del còmic

Amb aquest títol comença la notícia del diari *El País*, on es fa un resum del que ha passat fa uns mesos, quan Albert Uderzo va decidir retirar-se i deixar de dibuixar els còmics d'Astèrix i Obèlix, però amb la seva retirada no moren els personatges, sinó que ha nomenat els seus successors. Segons s'afirma en aquesta notícia, Jean-Yves Ferri (guionista de la pel·lícula d'èxit *De Gaulle à la plage* i de la sèrie *Retorn a la terra*, juntament amb Larcenet) serà l'encarregat dels nous guions de la sèrie, que seran dibuixats pels dos

germans Frédéric i Thierry Mébarki, que havien estat fins ara els ajudants d'Uderzo. Aquesta notícia era d'esperar, després d'haver passat 3 anys de llargues disputes amb la seva filla Sylvie i el seu gendre pels drets dels personatges. S'esperava, doncs, que es fes pública la notícia de la seva retirada. Ens diu, també, que amb aquest canvi culmina la desaparició de les grans sèries que es van allunyant dels seus creadors. Albert Uderzo es retira després de més de 5 dècades des de la primera publicació d'Astèrix a la revista *Pilote*. Els seus personatges s'han convertit en icones culturals, presents en gairebé totes les indústries d'aquest mercat del còmic. Albert Uderzo se'n va deixant 34 àlbums de la història, diverses pel·lícules, tant en l'àmbit de l'animació, com en l'àmbit del cinema, i diversos videojocs en diferents plataformes; en resum, més de 350 milions d'àlbums venuts i una nova pel·lícula cinematogràfica que s'estrenarà l'any que ve: *Astèrix i Obèlix al servei de sa majestat*, que es preveu projectar a finals de 2012.

Segons la meua opinió, en part és bo que hagi deixat que algú altre pugui continuar la història d'Astèrix i Obèlix, però crec que ja no serà igual, perquè cap dels dos autors originals del còmic no hi participa i crec que les històries seran diferents de com han estat fins ara. Si la gent deia que notava el canvi i que era diferent després de la mort de René Goscinny, no vull ni imaginar què passarà ara, quan cap dels dos autors formarà part de la creació de les aventures.

10. Entrevista a Francisco Ibañez

Francisco Ibañez Talavera , va néixer el 15 de març de 1936 a Barcelona. És un prolífic dibuixant de còmics català, però que els seus còmics són en castellà. Francisco Ibañez ha creat una gran quantitat de sèries humorístiques , la més coneguda de totes és *Mortadelo y Filemó*. A tota Espanya les seves sèries són com una icona de diferents generacions, i la influencia de molts dibuixants posteriors. Ha venut més de 150 milions de còpies ,un fenomen comercial ,que està a l'altura del japonès ,i per això és un dels èxits més importants de la història

del còmic , dintre d'Espanya. La seva sèrie *Mortadelo y Filemó* l'any 2008 va fer 50 anys , i per commemorar-ho van fer un llançament de tots els àlbums des de el primer fins a l'últim ,la qual col·lecció en soc posseïdor.

Entrevista feta per correu electrònic a Francisco Ibañez:

1-¿Por qué hace comics? ¿Cuál es la satisfacción que le traen?

Porque me gusta. Empecé como profesional en 1957, así imagínate lo que me gusta hacer cómics si llevo tantos años dibujando y todavía no me he cansado.

2-¿Cómo se le ocurrió dibujar a Mortadelo y Filemón?¿Están basados en alguien ?

En 1958, en la dirección de la Editorial Bruguera buscaban unos personajes inspirados en los detectives privados muy de moda por entonces. Por lo que a mi se me ocurrió la creación de Mortadelo y Filemón.

3-¿Cuando creó a Mortadelo y Filemón ,esperaba el éxito que tuvieron?

No me lo esperaba, la verdad.

4-¿Que significan para usted Moratdelo y Filemón?

Todos los personajes que he realizado a lo largo de mi carrera son entrañables para mi, pero con Mortadelo y Filemón llevo 53 años, imagínate si les tengo aprecio. Son casi como mis hijos.

5-¿Cual fue su primer encargo como dibujante de cómic? ¿Llovieron las peticiones después del primero?

En 1957 empecé a trabajar para Bruguera. Tenía 21 años, aunque mi primer dibujo se publicó en la Revista Chicos, cuando tenía 7 años.

6-¿Qué opina sobre el género japonés, el manga?

Lo respeto, pero me gusta más el cómic belga o español.

7-¿A que otros personajes le hubieran gustado dar vida en sus dibujos?

He hecho tantos personajes, y tan variados, que no he hecho en falta a ninguno. Estoy muy contento con todos los que he creado a lo largo de estos años.

8-¿A lo largo de su carrera el hacer comics le ha dejado poco tiempo libre?

La verdad es que sí, pero como lo hago con tanto gusto no me cuesta.

9-¿Tiene algún plan de futuro?

No. Espero poder seguir dibujando durante muchos, muchos años.

Y por último, sí ahora quiere añadir algo, señor Francisco Ibáñez es el momento, sino muchas gracias por atenderme, i hasta otra.

Atentamente, un fan suyo: David Cruz

11. Elaboració del meu còmic.

11.1. Procés d'elaboració.

Per l'elaboració de les meves tires còmiques he estat pensant bastant , en principi la idea era fer tires còmiques d'animals, però després se'm va ocórrer la idea de fer-ho sobre alguns dels amic que ja coneixia i alguns del que he conegut ,els quals són fantàstics. Per fer les tires còmiques he agafat i he fet alguns esbossos dels personatges que seguidament els he passat a rotring i he esborrat el llapis. Després he pensat que podien fer els meus personatges , en les tires còmiques.

El meves tires còmiques són diferents ,no tenen una història que explicar sinó que , son els meus amics ,que faig una presentació de com són cada un , però que ells mateixos expliquen. El nom amb el que les he batejat és "Amics i jo". Les tires còmiques estan col·locades a part.

11.2. Personatges.

Les tires còmiques hi trobem 4 personatges més jo, però que soc secundari:

Inday

Aquest és el personatge que està basat en la Inday Godoy ,una noia molt guapa ,a qui li encanta sortir de festa ,però que encara que sortir ,pot treure bones notes. Per fer-la me basat en característiques seves com: les seves robes tan espectaculars, el collaret de la banya que porta moltes vegades i el seu pentinat que la fa sofisticada el tupè. Per veure la semblança entre els dos ,poso una imatge de la Inday Godoy i la del personatge del còmic. Els esbossos del personatge es troben a l'annex.

Jordi

Aquest es el personatge d'en Jordi que esta basat en Jordi Oliver, un dels meus millor amics, que a primera vista tots pensen que és un sant però que en realitat és un dimoni, ja que és d'aquells que "llença la pedra i amaga la mà". Tots els professors creuen que es molt bon nen però en realitat és una mica punyeter. Per fer aquest personatge l'he fet una mica diferent les faccions i el cabell. Per que és vegi la comparació poso una imatge del personatge de còmic i la d'en Jordi Oliver. En aquest personatge apareix adjuntat en la tira còmica "la elfa".Aquest personatge

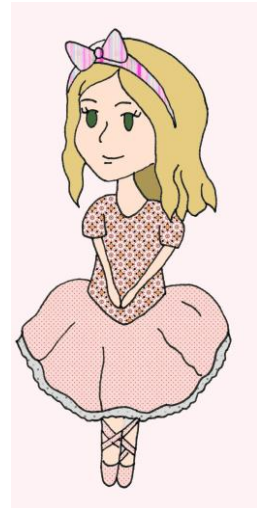
és un personatge fictici que surt en la tira còmica ,en Jordi llença una pedra i jo surto rebent, perquè creu que jo la he llençat. Els esbossos del personatge es troben a l'annex.

Lola

Aquest és el personatge de la Lola ,basat en la Lola Cofan , una noia que és molt guapa i divertida,a primera vista sembla una noia molt neta i refinada ,però en realitat moltes vegades ,s'embrut sense importar-li, i s'entreté

en desmuntar o jugar amb qualsevol cosa que li dones o que tingui ella ,per fer-la me basat en aquestes característiques seves , que la fan divertida. Per fer aquest personatge sobre tot me basat en el moments de l'any passat que fèiem fang a volum i la Lola sempre acabava més bruta del compte. Els esbossos del personatge es troben a l'annex.

Carles

Aquest és el personatge basat en el meu amic Carles Brugada, un noi que és el màxim mandrós d'aquest mon, per fer-lo me basat , en característiques seves com: sempre està jugant a la play l'ordinador o alguna cosa que no sigui fer deures o estudiar, i que té la seva habitació una mica desordenada, és el seguidor número 1 del FCB, però és d'aquelles persones que per les coses dolentes que tingui ,sempre el

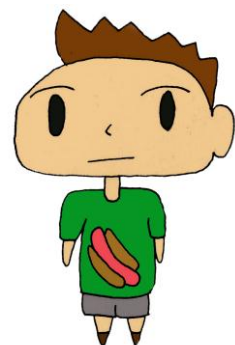
tindràs al teu canto quan el necessitis. El personatge l'he representat amb el cabell una mica afro ja que abans fa un temps el portava així i volia ficar-li aquest cabell. Els esbossos del personatge es troben a l'annex.

David

Aquest és el meu personatge,he volgut introduir-me en les tires còmiques però sempre surto com un personatge secundari, més petit ,per no agafar protagonisme ja que els protagonistes són els altres,jo només soc un extra. Per fer-me basat ,en una camiseta que em van regalar d'un "hot dog" els meus amic, i el meu cabell de punta que sempre porto engominat.

12. Conclusions

Amb aquest treball crec que he pogut assolir els meus propòsits de crear unes tires còmiques ,aprofundir en la història i el món d'Astèrix , el que m'he adonat a sigut , que no només és un còmic, sinó que actualment s'ha convertit en tot un icona cultural sobretot tot a França , i que és un dels còmics que abarquen les diferents indústries del comerç, ja que no només s'han fet còmics , sinó també pel·lícules , videojocs, i demes objectes comercials .També he aconseguit una visió general sobre el còmic, aconseguint redactar després de molts esforços la història del còmic ja que no trobava cap llibre que en parles i al final el vaig aconseguir a Guadix (un poble de Granada).El més important per a mi ha sigut poder pintar-los i aprendre a fer-ho amb el photoshop i ,sobretot això li tinc que agrair molt a l' Ariadna Oliver i que em va ajudar a pintar-los les meves tires còmiques i donar-me idees pels esbossos ,per això crec que he assolit els meus propòsits en aquest treball de recerca , ja que tots els punts que m'he marcat els he fet.

13.Bibliografía

Llibre:VEINTE AÑOS DE COMIC Aula de literatura nº14 Vicens Vives –Ediciones Vicens Vives Barcelona Guión: Enrique Sánchez Abulí .Dibujos: Jordi Bernet -1993

Documental-Astèrix i Companyia-DVD-Arts & Entertainment

Webgrafía

<http://ca.wikipedia.org/wiki/C%C3%B2mic>

<http://www.asterix.com/index.html.es>

<http://diccionarioasterix.blogspot.com/2010/02/caricaturas.html>

<http://www.uclm.es/profesorado/ricardo/COMIC2.html>

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_de_aventuras

<http://www.xtec.es/~pribas/projecte/vinyetes.htm>

<http://www.slideshare.net/aleko062008/tipos-de-historieta>

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_c%C3%B3mica

http://www.taringa.net/posts/comics/1240514/Hazanas-Belicas_-Completa_-18-Tomos.html

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_c%C3%B3mica

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_costumbrista

http://es.wikipedia.org/wiki/Eric_Castel

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_deportiva

http://es.wikipedia.org/wiki/Pepe,_el_%22hincha%22

http://es.wikipedia.org/wiki/Editorial_Bruguera#Breve_relanzamiento_.282006-2010.29

http://3.bp.blogspot.com/_O78uuGpNAIg/SRBs7NeoloI/AAAAAAAAAhY/ZNP_aV2ZXO8/s1600-h/Pepeelhincha_STV34.jpg

<http://moto-eimoto.blogspot.com/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Comic#Art_styles

<http://photos1.blogger.com/photoInclude/blogger/7784/2046/1600/Hincha-2.jpg>

<http://www.guateque.net/pepeelhincha.htm>

<http://www.delcomic.es/museo/expo/historia.htm>

<http://www.delcomic.es/museo/mono/inventos.htm>

<http://www.taringa.net/posts/humor/1176414.R/Los-grandes-inventos-del-TBO.html>

<http://www.buenastareas.com/ensayos/Comic-o-Historieta/1184597.html>

<http://www.planetacomix.net/comics.aspx>

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_fant%C3%A1stica

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_de_ciencia_ficcion

<http://es.wikipedia.org/wiki/Superh%C3%A9roe>

http://www.alt64.org/wiki/index.php/C%C3%B3mic_de_ciencia_ficci%C3%B3n#El_c.C3.B3mic_de_ciencia_ficci.C3.B3n

http://www.alt64.org/wiki/index.php/C%C3%B3mic_de_ciencia_ficci%C3%B3n

http://en.wikipedia.org/wiki/Planet_Comics

http://es.wikipedia.org/wiki/Sexto_Pompeyo

[http://es.wikipedia.org/wiki/Mecha_\(robot\)](http://es.wikipedia.org/wiki/Mecha_(robot))

http://es.wikipedia.org/wiki/Mazinger_Z

<http://valenciacanta.blogspot.com/2009/12/jose-sanchis-mazinger-z-el-robot-de-las.html>

http://es.wikipedia.org/wiki/Space_opera

http://es.wikipedia.org/wiki/G%C5%8D_Nagai

<http://www.aleclemlij.com/webon/retro/maz/index.htm>

<http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/Main/Valerian>

<http://dreamers.com/dcsecretfiles/superman.htm>

http://estosejodio.blogspot.com/2011_04_01_archive.html

<http://es.wikipedia.org/wiki/Superman>

<http://ca.encydia.com/es/Superheroi#Historia>

<http://es.wikipedia.org/wiki/Superh%C3%A9roe>

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_historica

<http://www.capitan-trueno.com/>

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_romantica

http://www.tebeosfera.com/obras/numeros/mis_chicas_gil_1943_81.html

http://es.wikipedia.org/wiki/Mis_chicas

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_polic%3%ADaca

<http://es.wikipedia.org/wiki/Blacksad>

<http://culturacomic.com/2009/03/19/dick-tracy/>

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_de_terror

http://es.wikipedia.org/wiki/Tales_from_the_Crypt

<http://frog2000.blogspot.com/2009/08/ec-comics-una-nueva-visita-al-terror.html>

http://es.wikipedia.org/wiki/Historieta_del_Oeste

<http://www.todocoleccion.net/apache-ii-69-comic-original-ano-1958-portada-claudio-tinoco-editorial-maga~x26836728>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Asterix>

[http://es.wikipedia.org/wiki/Apache_\(Editorial_Maga\)](http://es.wikipedia.org/wiki/Apache_(Editorial_Maga))

http://es.wikipedia.org/wiki/Charles_Laughton

http://en.wikipedia.org/wiki/Jean_Graton

http://en.wikipedia.org/wiki/Jules_Auguste_Murair

http://es.wikipedia.org/wiki/Marcel_Pagnol

http://ca.wikipedia.org/wiki/Peter_Ustinov

http://ca.wikipedia.org/wiki/Benito_Mussolini

http://de.wikipedia.org/wiki/Maximilian_Delphinus_Berlitz

http://es.wikipedia.org/wiki/Jean_Marais

http://es.wikipedia.org/wiki/David_Bowie

http://es.wikipedia.org/wiki/Jacques_Ren%3%A9_Chirac

http://ca.wikipedia.org/wiki/Laurel_i_Hardy

http://es.wikipedia.org/wiki/Eddy_Merckx

http://es.wikipedia.org/wiki/Sean_Connery

http://es.wikipedia.org/wiki/Kirk_Douglas

http://fr.wikipedia.org/wiki/Jean-Paul_Rouland

http://es.wikipedia.org/wiki/Arnold_Schwarzenegger

<http://es.wikipedia.org/wiki/Marsupilami>

<http://www.asterix.com/enciclopedia/personajes/asterix.html>

<http://www.asterix.com/enciclopedia/personajes/obelix.html>

<http://www.asterix.com/enciclopedia/personajes/panoramix.html>

<http://www.asterix.com/enciclopedia/personajes/abraracurcix.html>

<http://www.asterix.com/enciclopedia/personajes/esautomatix.html>

<http://www.asterix.com/enciclopedia/personajes/asuranceturix.html#>

<http://www.asterix.com/encyclopedie/personnages/falbala.html>

<http://www.asterix.com/encyclopedie/personnages/bonemine.html>

<http://www.asterix.com/enciclopedia/personajes/cleopatra.html>

<http://www.asterix.com/enciclopedia/personajes/julio-cesar.html>

<http://www.asterix.com/cine/dibujos-animados/>

<http://www.asterix.com/cine/dibujos-animados/asterix-el-galo.html>

<http://www.asterix.com/cine/dibujos-animados/asterix-y-cleopatra.html>

<http://www.asterix.com/cine/dibujos-animados/12-pruebas.html>

<http://www.asterix.com/cine/dibujos-animados/sorpresa-del-cesar.html>

<http://www.asterix.com/cine/dibujos-animados/asterix-en-bretana.html>

[http://fr.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix_chez_les_Bretons_\(dessin_anim%C3%A9\)](http://fr.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix_chez_les_Bretons_(dessin_anim%C3%A9))

<http://www.asterix.com/cine/dibujos-animados/golpe-de-menhir.html>

<http://www.asterix.com/cine/dibujos-animados/asterix-en-america.html>

<http://www.asterix.com/cine/asterix-y-los-vikingos/>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A8rix_i_els_v%C3%ADkings

<http://www.asterix.com/cine/peliculas/asterix-y-obelix-contra-cesar.html>

http://es.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix_y_Ob%C3%A9lix_contra_C%C3%A9sar

<http://www.asterix.com/cine/peliculas/mision-cleopatra.html>

http://es.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix_y_Ob%C3%A9lix:_Misi%C3%B3n_Cleopatra

<http://www.asterix.com/cine/juegos-olimpicos/#>

[http://es.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix_en_los_Juegos_Ol%C3%ADmpicos_\(pel%C3%ADcula\)](http://es.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix_en_los_Juegos_Ol%C3%ADmpicos_(pel%C3%ADcula))

<http://www.filmaffinity.com/es/film466912.html>

<http://www.asterix.com/cine/juegos-olimpicos/#>

[http://es.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix_en_los_Juegos_Ol%C3%ADmpicos_\(pel%C3%ADcula\)](http://es.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix_en_los_Juegos_Ol%C3%ADmpicos_(pel%C3%ADcula))

<http://www.filmaffinity.com/es/film466912.html>

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/>

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/asterix-el-galo.html>

<http://www.alohacriticon.com/viajeliterario/article1140.html>

<http://www.portutatis.dreamers.com/cgoscinny.php>

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/asterix-y-cleopatra.html>

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/asterix-en-los-juegos-olimpicos-1968.html>

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/asterix-en-los-juegos-olimpicos.html>

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/asterix-en-hispania.html>

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/le-gran-zanja.html>

http://ca.wikipedia.org/wiki/La_gran_rasa

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/la-rosa-y-la-espada.html>

http://es.wikipedia.org/wiki/Ast%C3%A9rix,_la_rosa_y_la_espada

<http://www.asterix.com/edicion/albumes/aniversario-libro-de-oro.html>

<http://www.eldebat.cat/cat/viewer.php?IDN=57844>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Francisco_Ib%C3%A1%C3%B1ez_Talavera

http://es.wikipedia.org/wiki/Mortadelo_y_Filem%C3%B3n

<http://www.mortadeloyfilemon.com/index2.asp>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Asterix>

http://fr.wikipedia.org/wiki/Parc_Ast%C3%A9rix

<http://www.parcasterix.fr/>

http://4.bp.blogspot.com/_dbLdsbYwpas/SumfCobeFSI/AAAAAAAAABWk/s-587z8-8Xo/s400/evo02-1024.jpg

<http://es.wikipedia.org/wiki/Oumpah-pah>

http://asterixinteractif.free.fr/divers/oumpah_pah.htm

http://es.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9_Goscinny

<http://www.goscinny.net/>

<http://www.asterix.com/licencias/videojuegos-antiguedades/>

14. Anexos

RE: preguntas para Francisco Ibañez

29/08/2011

SUGERENCIAS EDICIONES B ADULTOS

Para david cruz fuentes

De: **SUGERENCIAS EDICIONES B ADULTOS** (sugerencias@edicionesb.es)

Enviado: lunes, 29 de agosto de 2011 12:54:08

Para: david cruz fuentes (david5dc@hotmail.com)

Este mensaje parece sospechoso para nuestros filtros de SmartScreen.

Hola David:

Te pasamos las respuestas de Francisco Ibañez más abajo. Esperamos que puedas entregar el trabajo a tiempo.

Un saludo,

Dpto. de Edición

Ediciones B, S. A.

De: david cruz fuentes [mailto:david5dc@hotmail.com]

Enviado el: lunes, 22 de agosto de 2011 10:46

Para: SUGERENCIAS EDICIONES B ADULTOS

Asunto: preguntas para Francisco Ibañez

No se si me recordaran soy David el chico que les pidio si Francisco Ibañez podria contestarme unas preguntas pero , no es por dar prisa sino que les pediria con total educacion si podrian contestarmelas antes de finales de setiembre ya que necessito entregar el trabajo en setiembre i no se que dia muchas gracias diganme algo por favor necessitaria respuesta.

Las preguntas:

1-Haz una breve presentación de ti porfavor.

2-¿Por qué hacés comics? ¿Cuál es la satisfacción que te traen?

Porque me gusta. Empecé como profesional en 1957, así imagínate lo que me gusta hacer cómics si llevo tantos años dibujando y todavía no me he cansado.

3-¿Como se le ocurrió a Mortadelo y Filemón?¿Estan basados en alguien ?

En 1958, en la dirección de la Editorial Bruguera buscaban unos personajes inspirados en los detectives privados muy de moda por entonces. Por lo que a mi se me ocurrió la creación de Mortadelo y Filemón.

4-¿Cuando creaste a Mortadelo y Filemón ,te esperabas el éxito?

No me lo esperaba, la verdad.

5-¿Que significan para ti Moratdelo y Filemón?

Todos los personajes que he realizado a lo largo de mi carrera son entrañables para mi, pero con Mortadelo y Filemón llevo 53 años, así imagínate si les tengo aprecio. Son casi como mis hijos.

6-¿Qual fue tu primer encargo como dibujante de comic?¿Llovieron las peticiones después del primero?

En 1957 empecé a trabajar para Bruguera. Tenía 21 años, aunque mi primer dibujo se publicó en la Revista Chicos, cuando tenía 7 años.

7-¿Que opinas sobre el genero japonés ,el manga?

Lo respeto, pero me gusta más el cómic belga o español.

8-¿Que otros personajes te hubiera gustado dar vida en tus dibujos?

He hecho tantos personajes, y tan variados, que no he hecho en falta a ninguno. Estoy muy contento con todos los que he creado a lo largo de estos años.

9-¿A lo largo de tu carrera el hacer comics te ha dejado poco tiempo libre ?

La verdad es que sí, pero como lo hago con tanto gusto no me cuesta.

10-¿Tiene algun plan de futuro ?

No. Espero poder seguir dibujando durante muchos, muchos años.

Y por ultimo,sí ahora quiere añadir algo Francisco es el momento,sino muchas gracias por atenderme, i hasta otra.

Atentamente, un fan suyo :David Cruz

<http://www.edicionesb.com>

Este mensaje y sus anexos van dirigidos exclusivamente a la persona o entidad que se muestra como destinatario/s, y pueden contener datos y/o información confidencial, sometida a secreto profesional o cuya divulgación esté prohibida en virtud de la legislación vigente. Toda divulgación, reproducción u otra acción al respecto por parte de personas o entidades distintas al destinatario está prohibida. Si ha recibido este mensaje por error, por favor, contacte con la persona que figura como remitente y/o proceda a su eliminación. La transmisión por vía electrónica no permite garantizar la confidencialidad de los mensajes que se transmiten, ni su integridad o correcta recepción, por lo que GRUPO ZETA, y las empresas pertenecientes a dicho grupo empresarial, no asumen responsabilidad alguna por estas circunstancias. Si el destinatario de este mensaje no consintiera la utilización del correo electrónico vía Internet y la grabación de los mensajes, rogamos lo ponga en nuestro conocimiento de forma inmediata.

This message and its attachments are addressed exclusively to the person or entity indicated as its named address(es), and may contain data and/or confidential information, subject to professional secret or whose disclosure is prohibited by virtue of current legislation in force. Any disclosure, reproduction or any other actions of this type by persons or entities other than the address(es) is strictly prohibited. If you have received this message by error, please contact the person indicated as its sender and/or delete it. Electronic transmission does not guarantee the confidentiality of the messages transmitted or their integrity or accurate reception, and, accordingly, neither GRUPO ZETA nor the companies pertaining to its business group, shall bear any liability whatsoever for these circumstances. If the intended recipient of this message does not consent to the use of e-mail via Internet and the recording of the messages, please make us aware of this immediately